

Entered as Second-Class matter July 13th 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metel XXVI

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 7 d., 1918 m.

No 23

Submarinai Amerikos Pakrantese.

Gen. Foch sulaiko teutonų.—Talki-
ninkai atmuša juos visur.

Kaizeris įveda baudžiavą Lietuvoj.—
Kaimiečiai sakoma, turi dirbti
2 dieni ponams.

Greikai sulupo bulgarus.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

SUBMARINAI AMERIKOS PAKRANTĖSE.

New Yorkas, birželio 4 d. — Ilgai laukiamas vokiškų sub-
marinų atsilankymas Amerikos vandenysse pagalios apsirėškė
nuskandimu mažiausiai dešimties amerikoniškų laivų, kaip apie
tai praneša žinios iš įvairių uostų Atlantiško pakraščiuose.

Užpuolimas tapo padarytas, matomai, dviejų milžiniškų
submarinų ir didesnė dalis laivų nuskandinta peritą nedidelien-
nį, nors gauta žinių, kad du laivų nusiūsta dugnan dar prieš ge-
gužio 26 d. Kiek iki šiolie žinoma, žmonių prie to nežuvo nei
vienas.

Žinios, kurias gavo Laivyno Departamentas šiadien anksti
išryto, praneša, kad visi nuskandinti laivai yra maži laivai —
didesnė jų dalis žėgliniai laivai, plaukiojusieji išilgai Amerikos
pakraščiu, o ne skersai didjuri.

Iki šiolie nežinoma, kas pasi-
darė su laivu Carolina, didžiausiu iš visų paminėtų. Ca-
rolina vakar davė žinią be-
vieliniu telegrafu, kad ji sub-
marinas apšaudinėja. Daugiau-
s žinių nuo jo iki šiolie negauta.
Ant šito laivo buvo 200 pasažierių.
Jis taipgi plaukiojo tarp pakra-
ščių miestų.

[Vėlesnės žinios pranešė, kad
laivas nuskandinta, o žmonės iš-
gelbėti].

Svarbiausias tikslas šių vokiš-
kų submarinų užpuolimo, kaip
manoma, buvo nuskandinti
transportus, kurie veža Ameri-
kos kariūmenę Europon.

Mat angliškų ir amerikoniškų
skraiduoliai dabojanti Europos
pakrantes, padarė tenai subma-
rinams pėkarštą pirtį, tai jie ma-
nė, kad čia, Amerikos pakrantė-
se, jie turės lengvesnį darbą.
Bet tas tikslas jiems visai ne-
pasisekė.

Kitas vokičių tikslas, mano-
ma, yra tas, kad įvairių Ame-
rikos gyventojams baime. Bet
tas, žinoma, taipgi nepasiseks.

Tuojaus išsiųsti orlaivai ir
kariški laivai medžioja šitas vo-
kiškas "žiurkes" Atlantiško vil-
nyse.

Tene translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

GEN. FOCH SULAIO VOKIEČIUS.

Paryžius, birželio 4 d.—Fran-
cuzai pagalios sulaikė vokičių
besiveržimą linkui Paryžiaus.
Hunų veržimasis tęsėsi iš viso 8
dienas. Didelis vokičių smu-
gis dabar subyrėjo ir išsidalino
į daugelį atskirų mušių už vie-
tines pozicijas.

Apieilinkėse upės Ourcq vokie-
čiai deda savo didžiausias pa-
stanas. Siaurinė šio fronto da-
lyj svarbiausia strategiška vie-
ta yra Villers-Cotterets miškas,
o prie pietinio galo, arčiau

nyčios paimti bulgarų belaisviai
jan siekė 1,712 vyrų.

Aficiariai, pakliuvusieji nelais-
vėn, atvirai prisipažino, kad gre-
kai labai gudriai atliko ataką
ir užgriebė poziciją, kuri iki
šiolie skaitėsi nepaimama.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIAI VARTOJA NAUJĄ "TRIKSĄ"

Washington, D. C., birželio
1 d.—Gen. P. C. March, perde-
tinis Amerikos Stabo, šiadien pri-
pažino laike Senato militario ko-
miteto posėdžio, kad buvo tam
tikrų netikėtų priežasčių, kurios
privertė talkininkus pasitraukti
toliaus negu tikėtasi.

Gen. March paaiškino, kad vo-
kiečiai pirmu syk pradėjo var-
toti toli šaujamus kanuoles su
ypatingo gazo šoviniu. Fran-
cuzų pozicijos už kelių mylių
užpakalyj tapo užbertos didelio
kalibro šoviniais ir iš jų reikėjo
pasitraukti net pirmiaus megu
vokičių pėstininkai pasirodė.
Tas ir privertė francuzus daryti
didelius pasitraukimus.

Vokiečiai vartojo devynia-coli-
nius šovinius, kuriais jie šaudė
7 ar 8 mylias fronto užpakalin.
Šitie gaminiai šoviniai yra pri-
pildyti, ką kariški ekspertai vadi-
na "muštardinių aliejum" ir kuomet
sprogsta, tai tasai "muštardinis
aliejus" išsileija ir išduoda
muštardinį gazą, kuris laukosi
prie žemės ir ypatingai miškuose
vietoje—kią syk per ke-
lias dienas.

Iki šiam laikui talkininkai ne-
širod nieko tokiu, kuom galima
butų nuo to gazo apsaugoti.
Jis įsigeria į kareivio drabužius
ir vienatien apsauga tam laikui
yra gadinė kaukė (maska). Bet
gazinės maskos negalima nesioti
nuolatai ir todėl kuomet pulkas
kareivių atsiranda gauz pripildy-
tose vietose, tai jis yra priverstas
iš ten pasitraukti.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

PARYŽIAUS LAIKRAŠČIŲ NUOMONĖ.

Paryžius, birželio 1 d.—Fran-
cuzų laikraščiai nemėgina su-
mažinti svarbumo, kokį turi vo-
kiška pirmynė. Gabriel Ha-
notaux, laikraštyje Figaro, pa-
lygina dabartinį strategiška pa-
dėjimą prie tokio pat padėjimo
išvarkiuose garsaus mušio prie
upės Marnos 1914 metuose, kuomet
vokiečiai buvo mumūsti atgal
iš po pat Paryžiaus. Visi
kariški rašytojai vienok išreiškia
pastikėjimą, kad vyriausioji tal-
kininkų komanda sugebės sukon-
troluoti vokišką pirmynę, ku-
ri, anot laikraščio L'Homme
Libre, pasiekė savo krizio va-
kar.

Kariškioji kritikai remia sa-
vo viltį daugiausiai ant to, kad
abudu talkininkų sparnai laikosi
ant vietos. Vokiečiai, jeigu jie
mori išnaudoti savo laimėjimą,
kurį jie įgijo, įvairdami kylį
fronto viduryj, privalo taipgi nu-
mūsti atgal šiuos abudu sparnus,
o tas jiems iki šiolie nepasisekė.
Kita priežastis, kuri suteikia
francuzų laikraščiams užtikėjimą,
yra paskelbimas, kad talki-
ninkų rezervos pagalios atvyko
į vietą.

Laikraštis Echo de Paris
sako, kad įžengimas šiu rezervų
į mušį eina laipsniškai, be
jokio nerisikumo sulgy plano,
kurį nustatė generolai Foch ir
Petain.

Hava so telegrafiskioji agen-
tura paduoda sekantį išaiškin-
imą, kurį skaitoma pusiau-oficia-
liškų pranešimų:
"Greita vokičių pirmynzanga
įvyko todėl, kad talkininkai tuo
metu rudens, kuomet Monastir
tapo užimtas. Iki pėreitos pėt-

mušis yra ne tranšėjinis mušis,
bet abiejų armijų manevrai, idant
tuoje vietoje tulu laiku turėti
daugiau kariūmenės negu prie-
šas turi.

"Prie šitokių aplinkybių tuom-
laikinė priešų pirmynė, ar už-
griebimas vieno-kito miestelio
gali nieko nereikėti. Abelnoji
užluotis yra daug platesnė. De-
lei jai žinomų priežasčių musų
auščiausioji komanda nerado
naudingų duoti priešui galutinį
mušį nei ant Somme fronto, nei
Flandruose po to, kaip prasidėjo
vokičių ofensyvas kovo mėne-
syj.

"Ar priimsime mes mušį da-
bar, kaip kad pirmiaus priėmėm
ant upės Marnos (1914 m.)? Tas
yra musų komandos sekre-
tas. Vokiečiai žino, kad mes tu-
rime keletą milijonų parinktos
kariūmenės, kurią jie turės pasi-
tikti—kur nors.

"Jeigu vokiečiai gali pasirinkti
vietą savo ofensyvui, tai mes
iš kitos pusės turime daug svar-
besnį pasirinkimą musio lauko,
ant kurio Vokietijos likimas bus
nuspėstas."

"Is to galima suprasti, kad iki
šiolie nėra priežasties, kuri galė-
tų pagindyti nusigandimą. Yra
labai galimas daiktas, kad dabar
mes esame ludininkais prisiru-
šimų prie didelio mušio, kuris,
sulgy abi jų pusių noro, turi
būti nulemiančiu. Todėl, su-
prantama, kad musų komandje-
riai neveikia skubiai, bet griež-
tai prisilaikydami planų, kurių
jie nutarė laikytis."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

NEGYVAS LAKUNAS LEKIA DVI VALANDI.

Londonas. Navatnas atsitiki-
mas su orlaiviu pasitaikė nesė-
nai ant vakary fronto, kaip apie
tai pasakoja vienas angliškas la-
kunų aficiaras. Sulgy šito pa-
sakojimo du angliški lakunai ir
jų orlaivis išsilaikė ore dvi va-
landas, nors abudu lakunai buvo
nusauti.

Anglų orlaivis Bristol ty-
po, su dviem sėdynėmis ir ka-
nuolėmis priešakin ir užpaki-
lin, susitiko su vokišku orlai-
viu Albatros tylo, kuomet
jis buvo 3,500 pėdų ore ir lė-
kė su greitumu 80 angl. mylių
į valandą.

Trejs kiti orlaiviai, jų tarpe
du vokiški, metrukus prisoko si-
tan mušin. Bristol užtakavo
Albatrosą ir pagalios nu-
trenkė jį žemyn. Tuojaus po
to jis užsisuko į pietus ir pra-
dėjo lyg slinkti žemyn. Iš
apacios matyt buvo, kad jis
bjauriai supėsi ore, lyg iš kon-
trolės išjęs. Bet visgi jis lėkė,
pakol pagalios išnyko iš akių.

Po dviejų valandų orlaivis
nukrito žemyn apie 20 angl.
mylių į vakarus nuo Arras. Abu-
du jame buvusieji lakunai bu-
vo negyvi — persauti kulkomis
iš užpakalo. Petrolėjaus san-
dėlis buvo tuščias. Aficiaras,
kuris raportavo vyriausybei apie
šitą atsitikimą, sako, kad nėra
abejonės, jog abudu lakunai ta-
po nušauti tuojaus po to, kaip
jie pasovė vokišką Albatrosą.

Po to, iš kokios nors priežas-
ties, kurios niekas nežinos, or-
laivio rankenos persimainė ki-
tą pusėn ir orlaivis padarė di-
delį ratą, išlengvo mažindamas
savo greitumą ir nuolatai leis-
damasi žemyn.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIAI 46 MYLIAS NUO PARYŽIAUS.

Paryžius, birželio 1 d. — Vo-
kiškojo kronprinco armijos, ku-
rios pastaromis dienomis ata-
kavo nuo Chamin des Dames
į upės Marne klonį, dabar pa-

EXTRA!

IŠ SLA. SEIMO.

(Nuo musų specialio korespondento).

Pereitą panedėlį prasidėjo Su-
sivienijimo Lietuvių Amerikoje
Seimas Philadelphiaj, Pa. Seimo
posėdžiai laikomi Lietuvių
Svetainėje.

Prie Seimą, nedėldienio vaka-
re buvo iškilminga vakarienė de-
legatų priėmimui. Dalyvavo apie
250 ypatų.

Pirmu kalbėtoju buvo Dr. J.
Šliupas, papasakojęs daug žin-
gedžių dalykų apie Lietuvą ir
lietuvių vargus. Ragindamas už-
sidėti mokesčius lietuvių ir Lie-
tuvos geibėjimui, Dr. Šliupas iš-
sitarė, kad tie, kurie to nepada-
rys, bus verti išgamų vardo.

Jurgelionis, sumuštas kan-
didas į SLA. prezidentus ir at-
stovaujantis Seime ką delegatui
vadina "bolševikiška" irakcija,
piktai patėmijo Šliupui, kad, gi-
di "ir tie išgamos busią Lietuvai
reikalingi" nes, girdi, jie galė-
sią teisti tuos karalius, kurie bus
ant Lietuvos sosto užsodinti ir
vėliaus nuverstai. Žodžiu, Jurge-
lionis sakė "drąsų kalbą."

Apart jų kalbėjo dar: A. B.
Strimaitis, V. K. Račkaskas,
Tamas Paukstis ir kiti.

Pabaigoj Dr. Šliupas dar kal-
bėjo apie reikalingumą visiems
geriems lietuviams dirbti išvieno.
Kapsuką ir kitus lietuviškus bol-
ševikus smarkiai papeikė už jų
ardymo darbą.

Pirmas Posėdis.

Panedėlyj 10 val. 10 m. išryto
SLA. prezidentas Stasys Gegužis
atidarė Seimą, trumpa prakalbė-
le ir delegatus prabilidamas.

Po to Seimą pasveikino. Phi-
ladelphijos miesto vardu majoro
atstovas Dr. Edward James Cat-
tell, o Philadelphiajos lietuvių
vardu Dr. E. Klimas. Kalbėjo
taipgi delegatai: P. Birštonas iš
Shenandoah, Pa. ir P. Živatkaus-
kas iš Scranton, Pa.

Prezidentas Gegužis pakvietė
į mandatų komisiją delegatus
Dėdyną iš Worcester, Mass., S.
Kvietkauską iš Chicagos ir A.
Makauską iš Forest City, Pa.

Seimo vedėjas ir sekretorius
priėmė prisėgą sulgy konstitu-
cijos. Sulgy naujos konstitu-
cijos Seimą veda SLA. presiden-
tas S. Gegužis, sekretoriauja A.
B. Strimaitis. Tai yra pirmas
toks atsitikimas SLA. seimų is-
torijoje. Padaryta tai vienok to-
dėl, kad gaus SLA. čarterį ir
legalizuoti SLA. kuopas Massa-
chusetts valstijoje, kurios įstatai
ma reikalauja, kad seimai butų
valdybos vedami.

Delegatų pirmą dieną yra 96,
—dauguma tautininkų. Seimo
atmosfera gera.

(Bus daugiau)

suko į vakarus ir piet-vakarius
ir mėgina eiti linkui Paryžiaus
per upės Ourcq klonį.

Oficialis francuzų pranešimas,
išleistas šį vakarą, pripažsta,
kad vokiečiai užgriebė Chouy ir
Neuilly-St. Front, kuris yra vi-
laivio rankenos persimainė ki-
tą pusėn ir orlaivis padarė di-
delį ratą, išlengvo mažindamas
savo greitumą ir nuolatai leis-
damasi žemyn.

Francuzų linija dar vis nėra
sulaužyta. Francuzai kovoja
sunkiai ant kiekvieno žingsnio
ir daro priešui didelius nuosto-
lius, išlengvo traukdami at-
gal.

(Tęsa ant 2-aro pusl.)

Dienraščio Reikaluose.

REIKALINGA 2,000 darbinin-
kų—paimti po vieną šerą dienra-
ščio išleidimui. Darbas lengvas.
Nauda didelė.

Kiekvienas lietuvis kovoja už
Lietuvą. Kiekvienas tautietis pri-
valo kovoti už "Lietuvos" die-
nraštį.

Niekas dabar nemylti "šliakerių".
Nebuk "šliakerių" kaslink "Lietu-
vos" dienraščio įsteigimo.

Dienraščio armija auga kasdien.
Ar Tamista jau stovi eilėje? Hur-
ry-up! Maršuosim visi sykiu.

PIRMAS KVIESLYS.

"Lietuvos" Dienraščio įsteigi-
mui reikia 2,000 šerų. Galutinas
laikas ty šerų surinkimui yra pa-
skirtas sutartyje su Universal
State Banku iki rugsėjo 1 d. Bet
mes turime surinkti juos iki rug-
pjūčio 1 d., kad liktų pora savai-
čių laiko prisirengimui prie dien-
raščio išleidimo.

Tai gi tik du mėnesiai liko—ir
tai karščiausiu vasaros mėnesiu.
Well, ir darbas turės būti karštas,
jeigu mes norime darbą atlikti.
Stai jums, vyrai, siunčiame pir-
mą kvieslį:

"Nelaukit ilgai! Neatidėlio-
kite ant vėliaus! Pradėkite
siųsti savo šerų užsakymus
tuojaus! Duokite gerą pa-
vyzdį kitiems!

Daugelį—labai daugelį pritari-
mų ir pasidėjimų gauname, bet
daugelis taipgi sako, kad truputį
dar palauksia, nes dar laiko yra.

Laiko, nors nedaugiausia, bet
teisybė kad yra. Bet štai, vyrai,
kame svarbumas:

Kas išsyk gerą pradžią duoda,
tas beveik pusę darbo atlieka, nes
ir kitiems kelia parodą.

Is Europos Amerikon milijonai
žmonių dabar plaukioja—ir niekas
nesidvyja, niekas jų negarbina,
nes tą šiais laikais bile kas gali
padaryti—po to, kaip Kolumbas
jiems kelia parodę.

Taip yra ir su kiekvienu didė-
liu reikalu. Taip yra ir su musų
dienraščio steigimu. Kuomet jau
didesnė pusė bus prie dienraščio
susispietusi, tuomet bus lengva ir
kitiems sekti paskui pirmuosius.
Bet bukite pravedyrais tame dar-
be, bukite "pirmais Kolumbais".
Ką turite padaryti už dviejų mė-
nesių, padarykite tuojaus — jusų
prisidėjimas dabar turės dvigū-
bą vertę, nes kitiems kelia paro-
dys.

Siųsdami jums šitą pirmą kvies-
lį, meldžiame jį viešingai priimti.

Grudas pavasaryj brangesnis už
gorčių rudenyj. Vienas dienraščio
šėras paimtas tuojaus naudinges-
nis už šimtą šerų—kuomet jau
bus pervėly.

CLEVELANDIEČIAI— VYRAI.

Nusiimkit, chicagiečiai, kepure-
s ir su priderama pagarba pažiūrė-
kit, ką clevelandiečiai dienraščio
reikalauja daro.

Vietinis Clevelando laikraštis
"Dirva" (kuris beje yra didelis
dienraščio įsteigimo rėmėjas) štai
kokią puikią žinią praneša:

"Gegužio 28 d. susirinkęs
"Žvaigždės" svetainės burelis
tautininkų (12 ypatų),—vado-
vaujant Dr. J. Jonikaitiui,—po
trumpo apkalbėjimo apie ren-
giamą vidurinės sriovės dien-
raštį Chicagoje, pasiryžo tvirtai
paremti tą praklinų darbą—per-
kant šėrus ir veikiant to dien-
raščio naudai.

Tuoj ant vietos paimta 36
šėrai. Pasidėjė pirkti dien-
raščio šėrus:

Dr. J. Jonikaitis5
J. Gedminas5
Ag. Aksomaičiūtė5
M. Neura5
J. Garmus5
J. Vaismužys2
J. Gritė1
J. Norkus1

Tai labai puiki pradžia. Ma-
tyt, kad Clevelando tautininkai
irgi padeda "varyt" chicagie-
čiams dienraščio "draiv" — jie
gal ir netikėjo, kad čia yra tiek
daug "amunicijos." O kiek dar
rezervė—tai tuoj pasirodys!
Clevelando tautininkai sako,
kad, pirma negu "humai" paims
Paryžių arba pasieks Calais, —
Chicagoje turi pasirodyti tauti-
ninkų dienraštis!
Kas daugiau prie to darbo?
Taip rašoma "Dirvoje."

O apart to, kaip mums prane-
šama, clevelandiečiai yra davę žo-
dį, kad jie 50 šerų "šiu" dienra-
ščiu pristatys, o jeigu kaip—tai,
sako, juokai-juokais, bet ir čia
šimtinę šerų gali "užbambyti."

Ot toksai darbas—tai bent dar-
bas! Laikas, vyrai, ir kitose kolio-
nijose pakausius sau pasikasyti ir
dienraščio tvirtovei po porą plytų
užversti.

Jis Jaunas, Bet Turi Seną Protą.

Stasys Matulka iš Chicagos yra
dar jaunas vaikinas, bet protą tu-
ri kai filosofas su sieksine barz-
da. Žiūrėkit, kokį jis nurietė pa-
moksli, kuris tinka ne tik jau-
niems, bet ir "mandriems" se-
niams:

— Nors aš dar jaunas — sako
jis — ir į kareivius dar netinku,
bet šiadien kiekvienam yra aišku,
kaip ant delno, kad visi mes tu-
rime būti kareiviais, t. y. kovoti
su išlaukiniais ir viduriniams musų
tautos priešais. O jeigu žmogus
negali kovoti už laisvę kardu ir
durtuvu, tai turi šaudyti nors do-
liariais. Stai ir mano "dešimikė"
už vieną dienraščio šerą, o jei ma-
tytysna reikala—vadinasi, jeigu kar-
tasis striukai dar butų—tai bus ir
daugiau, o savo broliams dar ir
tai pridurti galėčiau, kad Kaizeris
ir visoki musų tautos nevidonai
bijosi gero dienraščio daugiaus
negu kanuolių baterijos."

Eina garsaus savo protėvio pėdomis.

Simanas Daukantas buvo vienas
iš pirmų garbingų musų kovotojų
už Lietuvos laisvę. Jo garsi Lie-
tuvos istorija priperėjo tuos lietu-
vių legionus, kurie šiadien šturmu
eina, idant užkovoti savo tautai
laisvę.

Well, Chicagoje yra Domini-
kas Daukantas, to didžiojo lietu-
vio Sintoano Daukanto ainis.

— Simanas Daukantas, iš mano
giminės, t. y. iš budino lietuvių
savo geras raštais,—sako Domi-
nikas,—Aš nesu rašytojas nei is-
torikas, bet galiu padėti jo darbą
toliaus varyti, užsirašydamas šerą
dienraščiu, kad musų tautiečiai
turėtų ką gero ir sveiko skaityti
ir pasimokinti.

"Augstiečiai, žemaičiai,
Prusai, Kuršai, Lyvai—
Tai viena Lietuvių šeimyna..."

Girdėjote šitą dainą? Nepame-
nat? Well, o-gi "Birutės" ope-
retėj ją dainuoja.

Bet nieko iš to nebutų, jeigu gy-
venime to nebutų, kas dainoje pa-
sakyta.
Augstiečių, žemaičių ir Dzukų
jų savo lietuviškojo dienraščio
šeimynoje turime. Bet štai į mu-
sų šeimynelę įžengia ir "Prusas"
—Prūsų lietuvis, p. Oskaras Lie-
tuvis,

— Žinau, sako, gerai, kad lietuviai vokiečių nenori, bet tai ne mano dalykas. Aš esu ir noriu būti lietuviu ir savo Lietuvai myliu, nes visi mes, kur gyvenime, esame vienos mūsų motinės Lietuvos vaikai.

Ar jis pirkto "Lietuvos" dienraščio šerą? Dar klaus! Žinoma, kad pirkto.

Sako, Visi turi remti.

"Vienybė Lietuvių", seniausias lietuvių laikraštis Amerikoje, mano, kad chigiečių organizuojamą dienraštį "turėtų paremti kiekvienas lietuvis norintis laisvą Lietuvai", mes jėgų laikraščiai yra tautos gyvenimo pulsas, tai tarp jų "svarbiausia vieta užima dienraščiai".

Tikrai gero dienraščio, kuriam spindėtų tikras gyvenimas kaip veidrodyje, mes neturime — rašo "Vienybė Lietuvių", o jo reikalingumą visi "ne tik jaučiamės, bet tiesiog reikalaujame".

"Vienybė Lietuvių" neabejoja, kad tokiu dienraščiu bus dabar organizuojamas "Lietuvos" dienraštis ir todėl ragina, kad "to dienraščio parduodamus šerius visi turėtų pirkti. Visi turėtų remti kuom išgal".

"Laisvėje" rašoma, kad dienraščio bendrovė jau dabar turi daugiau šerinių negu "Laisvė", ir net jai išrodo, jog tartininkai surinko visus 2,000 šerų reikalingus dienraščio leidimui.

Vyrai, pagalvokim, kas su taufiečiais būtų, jeigu nesurinktume! Pirstais mus užbadytų... Bet mes surinksim! Tik pirkėkit po pirstelį. Tuojau! Nelauki!

Pataisymas.

Mūsų atlydą atkreipiama, kad "Lietuvos" num. 21-me, Dienraščio skyriuje, tapo padaryta klaida. Paskelbta, kad A. Gudaitis pasižadėjo imti dienraščio šerą. Vieton A. Gudaitio turėjo būti A. Jakaitis.

Reikalaukit knygėles apie Dienraštį už dyką.

(KARŠ 21. VIOS)

(Tąs nuo 1-mo pusl.)

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

PIRMAS AMERIKONŲ ATAKAS.

Su Amerikoniška Armija Francuzijoj, geg. 29 d. — Amerikos kariūnė laike savo pirmo užpuolimo ant vokiečių Pirkardijoj įgijo puikų pasisekimą. Diena prieš tai amerikoniškai atmušė vokiečių ataką, o ant rytojaus toj pačioj vietoj jie įsilaužė į vokiečių linijas, paėmė miestelį Cantigny ir užgriebė 200 vokiečių nelaisvių. Vokiečiai turėjo sunkių nuostolių, kuomet amerikonių nuostoliai buvo sulyginami lengvi.

Amerikoniškai įsilaužė į vokiečių linijas beveik iki vienos angl. mylios gilyn. Amerikos kanuolės visai užpylė vokiečius užnium. Keletoj vietų, vokiečių linijų užpakalį, kilo gaisrai. Dvylika francuziškų "kubilių" (tankų) gelbėjo amerikonių pėsčtininkams.

Amerikoniškai kareiviai, lipdami iš savo tranšėjų, išant šokti skersai lauką prie vokiečių tranšėjų, padarė tai drąsiai. Daugelis jų baikavo, kad "sušėšą Fricą pusrūšiams". Amerikoniška kovojo, tarsi jie būtų senais veteranai. Kuomet aficerai sukilo ir pirmi šokdami atakos sušuko "Come on, boys!" visi kareiviai, be mažiausio krumpelėjimo šoko iš savo tranšėjų.

Leitenantas George E. Butler, kuris pirmiausia buvo advokatu Indianapolis ir kuris laike šio atako tapo lengvai sužeistas, pasakojo vėliau, kad šturmuojamas atsibuvo ant mušio lauko taip, dyg tas būtų buvęs "namie" lavinimosi lageriuose. "Kuomet mes pasiekėm Cantigny — pasakojo jis, — tai vietoj miestelio liko tik krūva plytų ir akmenų. Musų artilerija su žeme suligino miestelį. Vokiečių kulkasvaidžių kulkos byzgė kai gyčiai, bet musų vyrai paėmė jų tiek, kiek paisytų konfeti. Visas darbas tapo atliktas ir tris

bertabius valandos.

Vokiečiai belaisviai, kuriuos amerikoniškai užgriebė laike šio atako, priklausė prie Bavariškų ir Silezijos pulkų. Nekurie jų yra labai jauni — 17 ir 18-os metų, o kiti vėl tarp 45 ir 50 metų amžiaus. Visi apsirėngę labai blogai ir išrodė lyg nuo ilgo laiko nedavalgę.

Kuomet vokiečiai pamatė, kad pasipriešinimas bus pernėk, jie išlindo iš savo skylių tranšėjose ir, išskė rankas angstyn, pradėjo šaukti "Kamerad!" ("Draugai" — reiškia: "pasiduokam").

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

RAPORTAS.

Gen. Pershing, vadas Amerikos kariūnės Francuzijoj, išleido sekantį oficialų pranešimą apie Amerikos kariūnės veikimą Francuzijoj:

Gegužio 28 d. vakare — "Ši rytą musų kariūnė Pirkardijoj, užtaikuodama [prieš] ant fronto 1¼ angl. mylios ilgio, pastumėję pirmyn savo linijas ir užgriebė miestelį Cantigny.

"Mes paėmėm 200 belaisvių ir padarėme priešui sunkių nuostolių užuostais ir sužeistais. Musų nuostoliai buvo sulyginami maži.

"Priešo kontratakai subyrėjo nuo musų ugnies.

Lotaringijoj ir Woivre artilerijos veikimas iš abiejų pusių po senovei yra smarkus. Anksti iš ryto musų lakunai nušovė priešio orlaivį".

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

MUSIS SIEKIA 12 MYLIŲ.

Paryžius, birželio 1 d. — Mūsų šiandien išsiplėtojo iki 112 angl. mylių. Nuo Noyon iki Soissons yra 32 mylios; nuo Soissons iki upės Marne bus apie 40 mylių, ir daugiau negu 40 mylių bus nuo Marne iki Reims.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

TURKIJJOJ GALI BUT REVOLIUCIJA.

Atenai, Grekijoj, — Sulys žinių, kurios, sakoma, yra vertos užsitarėjimo, dalykų stovis Turkijoj yra labai liudnas.

Badas ir ligų epidemijos, sakoma, sluoja žmones čielomis miniomis. Neziurint to, kad Turkijos valdžia slepia nuo žmonių žinias, publika visgi sužinojo apie anglų pasisekimus Mesopotamijoj ir Sirijoj ir labai kreivai už tai žiuri ant savo valdžios.

Enver Bei reikalavo, kad Vokietija prisistų kariūnės, sakdamas, kad kitaip jis negalės sukontroliuoti žmonių judėjimo. Tame reikale iš Berolino išvažiavo gen. Lima von Sanders.

Sakoma taipgi, kad rimti nesutikimai kyla tarp turkų ir vokiečių. Talaat Bei reikalauja Turkijos pasiliusavimo nuo vokiečių jungo. Iš kitos vėl pusės Jaunaturkių partijoj kyla dideli ginčai ir nekurie partijos komiteto nariai atvirai išsireiškia prieš vokiečius. [Jaunaturkiai yra politiska turkų partija, turinti dabar valdžią savo rankose ir įtraukusi Turkiją šiom karėn, vokiečių pusėj].

Iš miesto Smynos ateina žinios, kad apeliinkėse keletas turkiškų batalijonų pabėgo iš kariūnės. Turkijos valdžia žada amnestiją pabėgėliams, bet tie negrįžta.

Turkijos politiskose sferose apsiereiskia pavydėjimas bulgarams, nes Vokietija jiems daugiau pritaria negu turkams.

SUBMARINAS SKANDINA S. V. LAIVA.

Washington, D. C. geg. 31 d. — Milžiniškas Amerikos transportinis laivas vardu President Lincoln tapo torpeduotas ir nuskandintas. Jį pasigavo vokiškas submarinas, kuomet transportas, pristatęs Amerikos kariūnę Europon, grįžo atgal namo.

Officialis pranešimas, kurį apie tai pristatė admiralas Sims, va-

das Amerikoniškojo laivyno Europos vandenys, nieko nemini apie tai, ar kas ant to transporto žuvo. Jis praneša tik, kad President Lincoln išsilaikė ant paviršiaus dar čielą valandą, po to nuskendo.

Laivas President Lincoln buvo vienas iš didžiausių iki šiol nuskandintų amerikoniškų laivų. Jo didumas buvo 18,500 tonų. Pirmiaus jis priklausė vokiškai linijai Hamburg-American Line ir nešiojo tą patį vardą. Kuomet karė prasidėjo, jis tapo internuotas Amerikoje, o kuomet ir Amerika stojo karėn, tai jis tapo konfiskuotas su kitais vokiškais laivais, esančiais tuomet Amerikos nusuose, ir pakeistas į transportą pervežimui Amerikos kariūnės.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

DIDELI TALKININKŲ NUOSTOLIAI.

Berlinas, via London, geg. 31 d. — Vokiečių oficialis pranešimas, išleistas šiandien, skelbia, kad nuo pradžios dabartinio ofensyvo, vokiečiai paėmė daugiau negu 45,000 belaisvių, daug daugiau negu 400 kanuolių ir tukstantius kulkasvaidžių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIAI UŽĖMĖ KRONSTADTĄ.

Londonas, birželio 1 d. — Laikraščio Daily Mail korespondentas iš Kopenhagos paneša, kad sulys rusų laikraščio Pravo, vokiečiai užgriebė ir fortifikavo nekurius fortus. Krostadto tvirtovė, kuri randa si Finų įlankoj, netoli nuo Petrogrado.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

NUNUODINA VISĄ KAIMĄ.

Londonas, geg. 31 d. — Telegramos iš Petrogrado praneša laikraščiai Daily Express, kad vokiečiai, atkėsdami Ukrainos kaimiečiams už jų riaušes, paleido nuodingą gazą ant kelių kaimų. Tokiu būdu keletas kaimų tapo užtroškinta.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

NAUJI SUKILIMAI RUSIJJOJ.

Maskva, geg. 29 d. — Stiprus revoliucioniniais buriai iš demobilizuotų (paleistų) rusiškų kareivių ir kaimiečių, apsiginklavę kulkasvaidžiais ir kanuolėmis ir sukele naują revoliuciją Sėkino distrikte, Kievo gubernijoj, mėgindami užgriebti valdžią į savo rankas. Boševikų valdžia išsiuntė savo kariūnę numalšinti revoliucionierius.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIAI KANUOLĖMIS "RAMINA" UKR/ JINĄ.

Washington, D. C., birž. 2 d. — Vokiečiai vartoja artileriją numalšinti kaimiečių sukilėlių Ukrainoj, kaip apie tai praneša telegramai iš Petrogrado. Kaimiečiai, sakoma, degina, miškus, naikina javus ir atsisako atiduoti vokiečiams žemdirbystės įrankius.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

SUV. VALSTIJOS UŽJAUČIA ČECHAMS.

Washington, D. C., geg. 30 d. — Valstybės Sekretorius Lansing pasakė, kad Suvienytos Valstijos žiuri su "tikra užuojauta ant tautinių siekių Čecho-Slavų ir Jugo-Slavų".

Savo pranešime Valstybės Sekretorius išsitarė sekant: "Valstybės Sekretorius geidžia pranešti, kad bėgis Austro-Vengrijos pavergtų tautų kongreso, atsišaukusio Rym balandžio mėnesyje, buvo sekamos šios valdžios su dideliu žingeidumu ir kad tautiškos Čecho-Slavų ir Jugo-Slavų aspiracijos (siektai) prie laisvės turi širdingą mūsų valdžios užuojautą".

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Sisai miestelis randasi Flandruose prie belgiško fronto ir jame atsibuvo vienas iš karščiausių šio pavasario mušių.

IS AMERIKOS.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

MAINYS UNIFORMOS.

Washington, D. C. Generalis geležinkelio direktorius McAdoo išleido paliepimą, sulys kurio visi darbininkai ant traukinių (konduktorai ir t.t.), vieton dabartinio mėlynos uniformos dėsi smiltinės spalvos uniformą, kaip kad kareiviai. Paliepimas įeina galėn nuo liepos 10 dienos.

Permainos priežastis yra tame, kad mėlyną gelumbę labai pabrango: kas pirmiausia atsiėdavo \$22.50, tai dabar kainuoja \$48.00. Apart to valdžia reikalauja mėlynų audinių laivyno uniformoms.

Manoma, kad apart geležinkelių tarnų, daugelis miestų padarys tą patį su savo policmanų ir ugniagesių uniformais.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

"SĄŽININGŲJŲ PRIEŠŲ" YRA NEDAUG.

Washington, D. C. — Iš vieno milijono 300 tukstančių vyrų, iki šiol pašauktų armijon, tik 600 atsirado tokių, kurie reikalavo paliesavimo nuo kariūnės, paduodami prieštari, bak jiems jų "sąžinė" neleisdžia kovoti su ginklais rankose.

Šitą žinią paskelbė karės Sekretorius Baker. Karščioji vyriausybė sako, kad tik vienas vyras iš 2,000 pašauktų padavė tokią išskalbėjimą. Bet ir tas skaitlis bus dar mažesnis, kuomet visus ištirs specialiska taryba, kurią Prezidentas Wilsonas paliepė šiam tikslui suverti.

Jeigu šita taryba po nuodugnaus išsaminavimo kiekvieno tokio vyro atras, kad jis tikrai ir širdingai turi tokią sąžinę, kuri iš tikrino pobūdžio uždraudžia jam ginklą vartoti, tai valdžia jį paliausiuo nuo kareiviavimo, bet pastatys dirbti farmų darbe ir jis gaus algą tik tokią, kokią gauna paprasti kareiviai.

Tuom tarpu juos visus atskiria ir nuvež į Fort Leavenworth, Kas., kur randasi garsus federalis kalėjimas ir čia juos ištirs specialė taryba, kuri susieda iš trijų narių: teisėjo Mack iš Chicagos, Stone — dekanas COLUMBIA teisų mokyklos ir mąjor Stoddard.

Prie šios klasos, žinoma, yra prileisti tik tie vyrai, kurie gali prirodyti dokumentais, kad dar prieš registraciją jie priklausė prie tokios tikybines sektos, ar draugijos, kuri užgina kareiviavimą su ginklu (kaip sakysim, Kvakerių sekta ir keletas kitų).

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

PREZIDENTAS — GERAS DARBININKAS.

Alexandria, VA. Prezidentas Wilson ir Mrs. Wilson, jo žmona, dalyvavo ceremonijose pradejimo pirmo laivo, kurį padėta statyti šio miesto meste. Mrs. Wilson pakrikštino jį vardu "Gunstone Hall", o prezidentas Wilson įmūšė pirmą vinių į plieninę laivo sieną.

"Aš neturiu savo unijos kortos, bet manau, kad bus all right" — tarė prezidentas, suduodamas ranką per petį stovinčiam šale darbininkui po to, kaip jis užplakė baltą nuo karščio vnyio galvą.

Darbininkas nusišypsojo ir atsakė, pagirdamas: "Pretty good work, Mr. President" [Pusėtinai gerai padarei, p. Prezidentė].

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

MIRĖ EX-VICE-PREZIDENTAS.

Indianapolis, Ind. — Charles Fairbanks, buvusis, Suv Valstijų vice-prezidentas, mirė 4 d. birželio Indianapolis. Buvo gimęs 1852 m. bėdny formieru bazuoję Unionville Center, Ohio. Buvo Suv. Valstijų vice-prezidentu prie prezidento T. Roosevelt.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

NE TĄ BAŽNYČIĄ NUMALIAVOJO.

Hastings-on-the-Hudson, N. Y. — Tepliorių bosas taip įsirekavo ir tokio truksmo pridėjo su savo darbininkais, kad net jis įsigavo per telegrafiską agentūrą į laikraštinės žinias.

Matai, jis nusuntė savo darbininkus su kubilais maliaivos, kad jie nutapytų šiame mieste lyj šv. Mateušo Vokišką Liuteronų bažnyčią.

Kuomet jis pats atėjo pažiūrėti darbo, tai tie jau buvo gražiai nutępti lyj visus kampus Grase Episkopalų bažnyčios.

Darbininkai teisinosi, kad visos bažnyčios jiems panašios išrodė. Bet jos neišrodė panašios "bosui", kuris turėjo kontraktą su Grace, bet su šv. Mateušo, — o maliaiva dabar brangi...

Koki pamokslą tas bosas davė savo darbininkams, tai visas miestelis girdėjo, bet laikraštyje sarmata apie tai rašė — patįs galit dasiprasti.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

IS DARBO LAUKO.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

DARBININKAI PRIESINGI STREIKAMS.

Washington, D. C. Federalis Darbo Departamentas praneša, kad laike savaitės nuo gegužės 6 iki 10-to tris streikų ir 10 nesutikimų tapo sulaukta ir kad dalykų stovis šiuo žvilgsniu eina vis gėryn.

"Departamento taikintojai išvisur praneša, kad darbininkai noriai naudojami valdžios Darbo

departamento patarnavimais, idant išvengus streikų; darbininkai — sakoma toliaus pranešime — visur velija išristi kilusius su darbdaviais ginčus arbitracijos (trečiųjų teisio) keliu."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

UŽSAKO 30,000 KARŲ.

Washington, D. C. Geležinkelio Direktorius McAdoo užsakė padirbti 30,000 naujų plieninių karų prekėms ir anglims vazioti. Tikimasi, kad jie bus gatavi dar šį rudenį. Užsakymas atsis tarp 80 ir 90 milijonų doliarų. Apart to, eina derybos dėl padarymo dar 70,000 vagonų prekiniams (tavoriniams) traukiniams.

ISTATYMAS APIE GELEŽINKELIŲ DARBĄ PAVIRTINTAS.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų Vyriausis teismas pripažino, kad įstatymas, kuris nustato geležinkelių darbininkams, 9 valandų darbo dieną, palyti ne tik kitus geležinkelių darbininkus, bet ir telefonistus, dirbančius prie geležinkelio. Chicago & Alton geležinkelio tapo apskystas, kad jis vertė savo telefonistus dirbti 12 valandų vieton 9. Geležinkelis pralošė bylą žemesniose teismuose, o dabar ir augščiausis šios šalies teismas taipgi nusprendė prieš geležinkelio kompaniją.

MIRĖ DARBININKŲ VEIKĖJAS.

Washington, D. C. Čia mirė Gabriel Edmonston, 79 metų amžiaus senelis ir užsitarnavusis darbo dirvoje veikėjas. Edmonston buvo pirmu prezidentu Dailydžių (karpenterų) brolijos, susitvėrusios 1881 metais. Vėliau jis užimklino įvairius svarbius urėdus minėtoje organizacijoj.

DARBO LAIKRASTININKŲ KONVENCIJA.

St. Paul, Minn. Čia prasidės 9 d. birželio metinė konvencija arba susivaižiavimas organizacijos vardu "International Labor Press of America". Šita organizacija susideda iš laikraštininkų ir laikraščių, atstovaujančių darbininkų reikalus.

PLIENO DARBININKAI TURI "GERUS LAIKUS".

Joliet, Ill. — Laike susivaižiavimo delegatų organizacijos "Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers", kuri susideda iš darbininkų, dirbančių prie geležies, plieno ir blėtos darbu, tos organizacijos prezidentas Williams pranešė sekantį:

"Pereiti metai buvo musų organizacijos istorijoj geriausi metai kaslink narių padidėjimo, lygtai bus pažymėti, kaip laikas laike kurio algos darbininkų, priklausančių prie šios organizacijos, pasiekė augščiausio laipsnio, kočio dar nėra buvę panašiuose darbuose".

ALGŲ PAKĖLIMAS.

Rochester, N. Y. Arbitracijos taryba nutarė, kad organizuoti popierių lipdytojai privalo gauti pakėlimą algos ant 75 centų į dieną, o tapytojai (pinteriai) pakėlimą vienu doliaru į dieną.

Minneapolis, Minn. Valstijos arbitracijos taryba nutarė, kad tapytojai miestuose St. Paul ir Minneapolis gautų algos pakėlimą ant 7½ centų už valandą.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Omaha, Neb. — Sheet Metal Workers Unija No. 3 gavo pakėlimą algų nuo 60 iki 65 centų už valandą.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

COAL CONSUMERS MUST BUY WINTER SUPPLY NOW

Consumers must buy their winter supply of coal during the Spring and Summer for storage if production is to be maintained at a maximum and the country enabled to avoid a serious coal shortage this winter.

DIDŽIAUSIS DARBO LAIKRASTIS.

Indianapolis, Ind. — United Mine Workers — Suvienytų Angliakasių organizacija — praneša per savo vyriausybę, kad ji permains savo organą "The United Mine Workers Journal" iš savaitinio į pusiau-savaitinį ir siuntinės šią padvigubintą savo laikraštį uždyką. Dabar laikraštis turi 400,000 skaitytojų — organizacijos narių ir nėra kito tokio darbininkiško laikraščio, kuris turėtų tokią didelę cirkuliaciją.

Laikraštį galėsią padidinti, todėl kad pereitas organizacijos seimas paskyrė tam tikrą fondą mainierių apšvietos tikslui.

UŽSIBAIGĖ STREIKAS.

He. ulaneum, Mo. Streikas, kuris tęsėsi per 6 mėnesius prieš švino dirbtuvę St. Joe Lead Company, pasibaigė. Kompanija prižadėjo pripažinti darbininkų nusiskundimo komitetą, o valdiškoji karščiojų darbų taryba nustatys darbininkų algas. Streikas prasidėjo pereiną gruodžio mėnesį, kuomet kompanija mėgino samzinti algas ant 75 centų į dieną.

SUVALDĖ UGNĮ KASYKLOJE.

Pana, Ill. — Per 12 dienų suto ugnis gilumoje angliakasyklos Nakomisė. Pagalios pasisekė gaisrą suvaldyti. Tikimasi, kad į to dienų ugnis kasykloje bus pilnai užgesinta. Aštuoni šimtai darbininkų grįž prie darbo į apie mėnesį laiko.

AMUNICIJOS TRAUKINYS ANT KAZANIAUS STOTIES, RUSIJJOJ, EXPLODAVO IR NUO TO 40 YPATŲ TAPU UŽMUSTA AR SUŽEISTA, O MISTOLIAI SIEKIA 30 MILIJONŲ RUBLIŲ. SEPTYNIOS PREKIŲ KRAUTUVĖS IR 350 PRIKRAUTŲ PREKĖMS VAGONŲ SUDEGĖ.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

AMUNICIJOS TRAUKINYS ANT KAZANIAUS STOTIES, RUSIJJOJ, EXPLODAVO IR NUO TO 40 YPATŲ TAPU UŽMUSTA AR SUŽEISTA, O MISTOLIAI SIEKIA 30 MILIJONŲ RUBLIŲ. SEPTYNIOS PREKIŲ KRAUTUVĖS IR 350 PRIKRAUTŲ PREKĖMS VAGONŲ SUDEGĖ.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June

Apie Lenkiškai-Rusiškai Udegaifos Lietuvių Pravardėse.

Mes jau ne sykį esame rašę de-
lei lietuviškų pavardžių sulenkia-
ty arba surusintų galinių. Smag-
gu patenkti, kad ir kiti laikra-
čiai pradeda apie tai atsiliepti.
"Garsas", pavyzdžiui, talpina il-
goką J. Ščio straipsnį šiam reik-
kale.

Zingaidu bus mūsų skaitytojas
jis pasiskaityti.

"Mūsų pavardė daug ką rei-
kia. Sužinoję pavardę ir žinai, su
kuo reikala turi. Bet pamėgink
lietuvių pavardes įspėti. Priarv-
si, o iš lietuvių tik pusę lietuviš-
koms pavardėms surasi. Kita pa-
vardžių pusė susideda iš lenkiško
ar rusiško padaro.

Tikrai gražios, trumpoms ir
patogios lietuvių pavardės len-
kai ir rusų čionikiai prisegioje
"evič", "evski" ar mažiau "ski".
Mes, kad tas pavardės sulietuvin-
ti, iš "evič" padarėme "evičius",
iš "evski" išriedėme "auskas",
"auskis" ir t. t. Gi kuomet pas
anglų nueiname, ar su svetimū su-
siduriame, mes net lenkišką pavar-
džių sąsąmą budą vartojame, ar
siek tiek "suamerikoniname". Ja-
nusas rašosi Janusz, Krušas —
Kruszas, Inčiura — Inczura, Al-
bavičius — Albovicz.

Lenkai ir rusų čionikiai pri-
segė mums lenkiškas uodegas ir
mes tą jų prisegę gėdą po šiai
dienai noriai vartojame ir savo
protėvių tikrojų vardu pasivadini-
ti nedrįstame. Vargstame ir pra-
kaituojame su savo lenkiškomis
pavardėmis. Mus dėl jų svetimū
lenkai laiko, amerikiečiai keikia,
kad sieksinės pavardės "suspely-
ti" negali, o mes patys iš pavar-
dės nežinome, į ką pataikysime:
lietuvių, lenkų ar rusišką žydelį.

"Laikas visiems vienu urmu
nuo lenkų gėdos ir uodegų nusi-
kratyti. Koks po galais jis Cibul-
kis, kad jis yra Cibulis! Urbana-
vičius daug gražiau skamba į Ur-
boną pakeitus. Budrevičių į Budrį
krikštyti reikią, Miliauską į Milų,
Rackauską į Rackų, Jankauską
į Jankų. Jek kadaisė Benderavi-
čius Bendorium buvo, Staknevi-
čius Stakniū, o Sauliusas Sauliu.
Gerokai Skritulskis sulietuvertų,
jei į Skritulį pavirstų, o Lukose-
vičius į Luką. Buvo kadaise Kar-
bas — dabar Karbauskas, o Sve-
tulis į Svetulevičius kailį įlindo.
Sakalaukui į Sakalą atvirsti jau
metas, neatlikti reikėtų nė Kaz-
lauskui į Kazlą atsiverčiant. Jure-
vičius į Jurį, Brazauskas į Brazi-
jį ir Kasauskas į Kasį atvirte nieko
nenustoti. Vasiliauskas Vasiu ar
Vasiliu, o Januliavičius su Čer-
necku, Januliu ir Černiu patapę
prastesniais žmonėmis pasidri-
sė. Kuo prastesnis Matulis už
Matulevičių. Savis už Savicką.
Girdis už Girdauską, o Janušas už
Janušauską? Nieko nepelnyo Ra-
monas Ramanauskas tapes, o Meš-
kus Meškauskas virtes. Jei lieptų
man pasirinkti tarp Mikniaus ir
Miknevičiaus, Buskaus ir Buske-
vičiaus, tarp Šupšaus ir Šupsins-
ko, tarp Kasparo ir Kasparavi-
čiaus — visuomet už pirmo stver-
čiaus. Jei tečiau galėčiau, iš Al-
bavičiaus Albi padaryčiau, o Alek-
sandravičių pusiau skrosčiau, tik
Aleksą tepalikdamas. Į sveikatą
iseity operacija Kučinskui, į Kučį
pakietus, o Rutkauską į Rutkų.

"Galima būtų skaitluoti per
kelias špaltas, bet visvien visų su-
darytų pavardžių neišskaičiuoti.
Per daug pas mus eibių pridaryta.
Lenkai lig tiek lietuviškas pavar-
des sudarė, kad sarmata su jomis
amerikiečiams kitataučiams pasiro-
dyti. Vieton savo pavardės atitai-
syti ir žmoniškoms, lietuviškoms
padaryti — dar labiau dorkome.
Rananauskas išsikeičia į Roman,
Lukosevičius į Lukosavage, o
Stasiulevičius į Stilson išvirsta.
Po tokios operacijos lietuvis iš pa-
vardės nebežinasi. Kas žino kiek
dabar liet. vių karės laukuose krin-
ta, nors visų vardai Amerikos
spaudoj skelbiami?

"Jei "Lietuvos" redaktorių, adv.
B. K. Balutį, už ką pagirti gali-
ma, už "Ačiū už "komplimentą".
"Pagalios seržantas nuspren-
dė pereiti skersai lauką prie ki-
tų kanolių ir pažūrėti, ar jos
sprogę, ar ne. Atvykęs jis at-
rašo, kad joms paliepta pasi-
likti šaudžius.

Tuomet jis sugrįžo atgal prie

lium vadindamasis. P-as K. Še-
nulevičius, dabartinis A. L. T.
sekretojus, gerai padarė save nuo
baurios pavardės pasiluosavęs ir
į Česnulį išvirts. Ir p. A. M.
Martus senai visiems but ingris,
jei seną Martuševičiaus pavardę
užlaikęs būtų. Kun. J. Dobužins-
kas į Dabuzį baigia virsti. Ir prie-
šais kitus, kurie į lietuvius netik
divasioje, bet ir pavarde išvirts,
galvą lenkiu.

"Laikas ir visiems kitiems len-
kiškas uodegas nukapati, atsime-
nant jau tai, kad jų tėvai "uode-
gočiai" nebuvo. O kiek po nuka-
pojimo bus džiaugsmo, lengvumo!
Su lietuviška pavarde negeda sve-
tiems pasirodyti. Ji istarti leng-
va. Kad lietuvių vaikiai Amerikoje
ir istautę, bet iš pavardės visu-
met žinoti, kad lietuviško pačimo
jis yra. Lietuviškos pavardės kei-
sti reikalo nėra: ji trumpa, graži
ir lengvai istariama patiems ir sve-
tiems.

"Kurie šavo pavardžių į lietuvi-
škas nenori ir nekeis, tie lenkų pri-
segę gėdą su savim nešiosis. Ant
kakto jiems uždėta kleima, o jo
nusivalyti nenori. Nepriklausomy-
bės nuo lenkų, rusų, vokiečių ir
kitokių Lietuvai reikalaujant, ne-
pamirškime likti liuosais nuo lenkų
ir rusų antstentų galinių, "pris-
mokų".

J. Š-as.

KARZYCIS LIETUVYS.

True translation filed with the postmaster
at Chicago, Ill., on 5th day of June
1918, as required by act of October 6,
1917.

Amerikos kareiviai dar nese-
nai sulyginimai pasirodė ant
Francuzijos fronto. Labai ma-
žas jų skaitlis turėjo pirmiaus
karišką išsilavinimą, bet nei dra-
sos nei karzygiskumo jiems ne-
tuko. Daugelis jų jau lai-
mėjo savo karzygiškais darbais
Croix de Guerre (Kariš-
kų kryžių) — vieną iš augš-
čiausių garbės ženklų, kurį
Francuzijos valdžia suteikia tik
nepaprastai pasižymėjusiems ant
mušo lauko.

Tarp jų randame vieną, kuris
neabejotinai yra lietuvis — Ser-
žantas Joseph Petrush (Turbut
Petrušis, Petruškevičius, ar Pe-
rusaitis.)

Apie jo pasižymėjimą New
Yorko laikraščio Sun korespon-
dentas taip aprašinėja:
"Neatlaides šaudymas iš sa-
vo kanuolės ilgai ir po to, kaip
likusios kanuolės jo baterijai
pasiliovė šaudę ir valymas griu-
vėsių priešais savo kanuolę lai-
ke bausis bombardavimo vo-
kiškos artilrijos laimėjo ser-
žantui Juozui Petrush Croix
de Guerre. Jis miegojo sa-
vo duobėje, kuomet bombardav-
imas prasidėjo. D ota gazonio
aliamo ženklas ir už kelių va-
landžių kanuolės personalas jau
stovėjo prie kanuolės, gazines
kaukes užsimovę.

"Tris vyrai šaudė iš kanuo-
lės nesiliaujant. Kanuolė ne-
trukus buvo jau beveik netikus,
bet seržantas Petrush su savo
vyrais varė iš kanuolės nieko
nepaisydami, nors jie manė, kad
kanuolė bile valandą gali sprogti.
Šešis sykius jis turėjo iš-
lipti iš kanuolės duobelės ir mu-
valyti griuvėsius priešakyj savo
kanuolės — kelmus ir visokius
kitokius gabalus, kuriuos vokiš-
ki šoviniai suvertė prieš jo ka-
nuolę. Šovinių sproginimas tan-
kiai pasitaikydavo penkioje ir
dešimties jardų atstu nuo jo, bet
jis laikėsi savo džiabo prie ka-
nuolės.

"Pagalios atėjo laikas, kada
kitos kanuolės jo baterijoj pa-
siliovė šaudę, bet Petrush'is lupo
iš savo kanuolės nieko nepaisy-
damas. Jis manė, kad kitos ka-
nuolės sprogo, atsimindamas sa-
vo locno kanuolės stovį. Sti-
pina jo kanuolės ratuose tapo
išdaužyti, o plieninis dangtis an-
tjo kanuolės buvo visai sukapo-
tas šrapnelių skeveldromis.
Priešakiai dalis tapo šovinio
nukirsta ir Petrushis iki šiam
laikui laiko jį aminimui.

"Pagalios seržantas nuspren-
dė pereiti skersai lauką prie ki-
tų kanolių ir pažūrėti, ar jos
sprogę, ar ne. Atvykęs jis at-
rašo, kad joms paliepta pasi-
likti šaudžius.

Tuomet jis sugrįžo atgal prie

savo kanuolės ir "nutildė" ja.
Prie kanuolės paprastai buvo
septyni vyrai — dabar jų prie
Petrusho kanuolės pasiliko jau
tik keturi ir jiems užėmė visą
vieną laiką, kol jie vietą aplink
savo kanuolę sutvarkė — to-
ki buvo aplink jų kanuolę baidi
betvarkė, vokiškų šovinių pada-
ryta.

"Aštuonias dienas vėliaus Pe-
trushis buvo gazo pagautas ir
nugabentas ligonbutin. Čia jam
beesant, kuomet jis jau pradėjo
sveikti, atėjo nuo francuzų
valdžios kryžius ir jo vardas,
kaipo karzygio tapo paminėtas
armijos dieniniame priskyime."

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS SCHENECTEDY, N. Y.

Apie protesto blankas. Gavus
Tarybų Pildomojo Komiteto
blankas iš Washingtono, su
protestu prieš Vokietiją, viet-
iniai lietuviai nutarė, kad ir jiems
reik prisidėti ir parodyti, kiek
čia yra savo tėvynę mylinčių ir
susipratusių tautiškai lietuvių.
Keletas vyrų pradėjo rinkti
parašus ant to protesto, vaikš-
čiodami po namus.

Kiek teko girdėti nuo šitų
lietuvių, vaikščiojančių po na-
mus, veik vis Schenectados lie-
tuviai, kokių jie partijų nebuvi,
už Lietuvą stipriai stovi ir yra
pasišyrę ją užtarti; net ir tie,
kurie yra sulenkėję, — o tokių
čia nemažai, — sakosi esą lie-
tuviais ir Lietuvos pilnai nepri-
gulmybei pritačia.

Suprantama, atsiranda ir ki-
tokių, kuriems viskas ir visur
tamsu.

Pavyzdžiui, čia Schenectady
yra lietuvių ko-operatyvis na-
mas vadinamas "Lietuvių Apšvie-
tos Kl.", kuriame tačiau apšvie-
tos labai mažai. Šitai klubas da-
bar yra socialistų kontrolėj.

Parašų rinkėjai nuėjo su blan-
komis ir į šitą klubą, bet žmo-
nių nedaug tenai rado. Įprastę
klubo šeiminingės, kad pasilik-
ty protesto blankas ir duoti ir
kitiems pasirašyti, kuomet dau-
giau narių sueis. Rinkėjai ti-
kėjosi, kad čia gaus daug pa-
rašų, nes "Apšvietos" klubo na-
riai privalo gi būti apšviestais,
susipratusiems lietuviams. Bet ką
jūs manote? Ar neapsiriks mu-
sų rinkėjai?

Už kiek laiko nuėję atsiimti
protesto blankas, negalėjo jų nei
surasti — buvo kur dingę. Gi
vėliaus nuo to klubo "bolše-
vikų" išgirsta pasigyrimus, kad
jie esą ant tų blankų daug vi-
sokių cifrų prirašę "pynaklį" be-
lošdami kazyromis.

Tai, matote, kokių dar, at-
siprašant, gyvulių tarp lietuvių
atsiranda ir kokių "Apšvietos
Klubų" dar yra. Reik tą klubi-
bą butinai perkrėstyti, nes aiš-
ku, kad Lietuvių "Apšvietos"
vardas jam taip tinka, kad kar-
sai balnas. Tėko vėliaus suži-
noti, kad tame klube apšvie-
tariai semia ne iš knygo, o iš
kazyrų. Taigi nors ir nesinori
man niekinti, bet morisi šaukti
mūsų brolius prie kultūros, mo-
kslo ir susipratimo, idant už
tėvynės laisvę visi stotum.

Lietuvys Piliėtis.

IS RACINE, WIS.

Seimyniškas išvaziavimas. —
Vietinė Amerikos Lietuvių Tauti-
nės Sandaros 35-ta kuopa sy-
kiu su "Lietuvių Muzikantų
Benu" rengia įvairų seimynišką
išvaziavimą ir prakalbas. Kal-
bėtoju bus Dr. K. Drangelis iš
Chicago, Ill.

Apart prakalbų bus ir dai-
nių, nes yra pakviestas Birutės
choras. Likusioji programo da-
lis susideda iš deklamacijų ir
įvairių žaidimų, kaip vė: vir-
vės traukimo, lenktynės, risty-
nės ir t.t.

Muziką bus suteikta puiki:
griež bėnas ir apie 30 muzikan-
tų.

Šiam išvaziavimui yra užsaky-
ta speciališkas extra karas, ku-
ris nuvež ir parvež ekskursan-
tus. Norintieji šiuo karu važiuo-
ti privalo ateiti į gatvėkarių sto-
radą, kad joms paliepta pasi-
likti šaudžius.

Išvaziavimas bus į Midway

Vokiški kareiviai neša sužeistą anglų kareivį. Sužeis-
tasis, kaip matyt, nedaug sau daro iš žaizdos: Matosi kaip
jis, kepturę musičmės, sveikina.

Park, o tikėtus išanksto gali-
ma gauti pas sandariečius ir
Lietuvių Beno muzikantus. Kaip
vietiniai, taip ir kaimynai iš
Milwaukee ir Kenosha yra kvie-
čiami širdingai.

M. K.

IS ROCHESTER, N. Y.

Socialistų prakalbos. Vietiniai
musų socialistai, parsikviėję iš
New Yorko tulą Herman (iš pa-
vardės galima matyti, kad lie-
tuvis, bet sumonkeves savo pravar-
dę vokišku kailiu) ir surengė jie
gegužio 25 d. prakalbas.

Pirmiausiai kalbėjo šį-tą apie
Marką. Iš kalbos galėtum ma-
ninti, kad musičkiai jį kokių pus-
dievių laiko — toks fanatiškas ger-
bimas, o savų lietuviškų veikėjų
ir lietuviškų didvyrių, tai jie pa-
gerbti visai nemoka. Mat neku-
rie lietuviai vis dar "svetimus die-
vus" garbina be micos, be saiko.
Paskiaus kalbėtojas pasakojo
apie gegužinę šventę, bet kad iš
jo menkas kalbėtojas, tai nieki-
nei rimto nei gražaus iš tos pasa-
kos neišėjo.

Užtai vyrai kai pakliudę Lie-
tuvos laisvę, tai visai susipezavo.
Pradėjo vyrai derti Lietuvos Ta-
rybą, buk ji pardavusi Lietuvą vo-
kiams (o dabar, kaip matyt iš
Dr. Slupio pranešimo, tas visai
yra netiesa ir šmeižtas), šaipėsi
vyrai kai komedijantas iš Lietu-
vių delegacijos, kuri prašė Lietu-
vių užtarti pas prezidentą Wil-
soną Washingtono, o pagalios ra-
gino "draugučius" grįžti po karės
Lietuvon, nes esą, dabar ten tu-
rėsim kovoti už laisvą Lietuvą
(nuo kaip senai? Kor.)

Šitie vyrai, jeigu kalba apie
Lietuvos laisvę, tai supranta tokią
laisvę, kaip kad bolševikai Rusi-
joj turi. Už tikrą Lietuvos ne-
prigulmybę jie niekadės žodžio ne-
užtaria.

Buvo klausimų, bet kalbėtojas
ispradžiū iškolioja tą, kuris klausi-
a, o paskui jau neva atsakinėja.
Kuomet tą Hermaną paklausė:
"Ar Rusijos socializmas yra de-
mokratiškas, ar laisvė ten yra, ar
despotizmas, nes geriausias laik-
raščius bolševikai uždarinėja, ir
žmonės žudo," tai kalbėtojas atsä-
kė, kad jeigu esą taip ilgai būtų,
tai ir jis pats už tokią socializmą
nei penktuką neduotų, bet esą vis-
kas dar susitvarkys.

Susitvarkyt, tai žinoma susi-
tvarkys, nes žmonės tokių skerdy-
nių ir tokios suvalės ilgai nekeis.
Tiktai sutvarkys: tai ne bolševikai
ir ne socialistai, o prisięs sutvar-
kyti kitiems žmonėms, ką bolševi-
kai sugadino. Bet tūkstančių žmo-
nų ir perniek nužudytų žmo-
nių tai jau nesutvarkys, nes jiems
atimtos gyvybės nesugrąžinsi.

Beje, reik čia dar pridėti, kad
ir šias prakalbas policija dabojo.
Sakoma, kad Gedimino svetainė,
kuria kontroliuoja socialistai, taip-
gi yra po nuolatinę policijos nuo-
žiūrą. Tai mat kokį vardą ant
lietuvių užtraukia šitie mūsų "pro-
gresistai".

"Draugijos turėtų pasidaboti, kad
tokių nužiurėtinų vyrų nerinkty
jokius komitetus, o ir patis musų
bolševikai, jeigu jiems nors kiek
dar rupi geras lietuvių vardas,
neturėtų į tokius komitetus apsi-
inti, nes iš to lietuviams tik ne-
smagumų gali būti.

Svečias.

IS KENOSHA, WIS.

Išleistuvės. Birželio 26 d. šv.
Petro parapijos choras buvo su-
rėngęs koncertą, po vietinio var-
gonininko p. J. Kudirkos vadovy-
ste. Podraug atsibuvo ir išleistu-
vės pašauktų kariumenė jaunų
musų vyrų, kurie antrytojaus iš-
vaziavo į Rockfordą. Išleistuvės
sumanė padaryti vietinės draugi-
jos "Birutė" ir šv. Petro ir Po-
vylo, taigi ir vietiniai dainoriai.

Nepaisant labai kaitraus oro,
žmonių prisirinko daug. Die-
nos kalbėtoju buvo p. Giraitis
iš Chicago, kuris gana gerai
nupiešė Lietuvii padėjimą da-
bartiniu laiku, o taigpi padarė
plačią peržvalgą vltų jų prie-
žasčių, kurios privertė šią šalį
stoti karėn prieš teutonius ir u-
kokius principus ši šalis kovoja.
Ragino, kad lietuviai būtų ištikimi
šiai šaliai, idant kiek galėdami
remty pinigais, pirkdami val-
džios bondsus, aukauty Raudo-
nam Kryžiu ir t.t. O labiau-
siai kalbėtojas persergėjo, kad
neklusoty jokių kurstytojų, mes
tokie žmonės visados paskui pa-
kliuva bedon. Žodžiu, kalba bu-
vo, gera, išpudiaga ir žmonėms
naudinga, — ypatingai atsiveiki-
nant su naujais kareiviais: dau-
gumas žmonių net apsiverkė.

Trumpa atsiveikinimo prakal-
bėlė pasakė H. Labanauskas ir
iteikė dovanas išsėmanties ir ka-
riumenę — ispradžiū minėty drau-
gių mariams, o paskui visiems
kareiviams be skirtumo. Primi-
nė kareiviams, kad kienošičiai
savųjų nepamirs ir prašė, kad
reikalui esant šauktys prie jų, o
"mes čia namie likę jų neap-
leisim" — sakė kalbėtojas.

Po to programo vedėjas, p.
S. Bacevičius, pakvietė karei-
vius. J. Kaminskas, K. Činga,
T. Jelenovskis — visi jauni karei-
viai — išsėiskė ačiū draugijoms,
giesmininkams ir p. Kudirkai už
palinkesminimą dovanas ir šir-
dingas išleistuves ir patvirtino,
kad jie visuomet bus ištikimais
vaikais Dėdės Samo ir Lietu-
vos.

Dainoriai atliko savo užduotį
labai gerai, už ką kaip jiems,
taip ypatingai p. Kudirkai, pri-
klauso didelis kreditas. Iš at-
skirų dainininkų reik paminėti
D. Vaičiūnaitį ir A. Viršilaite
(ypač už duetą "Eikim į Dar-
želį"). Minėtinas taigpi yra A.
Lauraitis už deklamaciją "Že-
maitė".

Čia reik priminti, kad kuomet
dainuojama ar grajinama Ameri-
kos tautiškas hymnas "Star
Spangled Banner" (Žvaigždėmis
Kaišyta Vėliava), tai butinai
reik visiems visados atsistoti.

Kariumenė išvaziavo šie lie-
tuviai: A. Sydagis, A. Baubonis,
J. Judeika, F. Silkas, J. Milkin-
tas, J. Arlauskas, P. Latoza, K.
Unegis, F. Jankauskas, V. Šeš-
tokas, J. Silaškis, T. Jelenovskis,
P. Vanagas, K. Činga, J. Kam-
inskas, M. Mališauskas, K.
Leškevicius ir B. Kanis.

Gero laimikio jums, musų jau-
ni kovotojai!

Vietinis.

IS RACINE, WIS.

Išleistuvės. Gegužio 26 d. p.
Dokšų namuose atsibuvo išlei-
tuvės ir kariumenę Joną Taus-
kėlę. Tauskėlę prigulėjo prie
Birutės dainorių, tai ir birutie-
čiai atėjo savo draugą išlydėti
ir linksmonis dainomis savo
draugą palinksinti.

Svečių prisirinko pusėtinas
burelis. Bešnekučiuojant namų
savininkas p. Dokšus prisiminė
ir apie savo seną tėvynę Lietu-
vą. Pasakęs trumpą prakalbėlę,
pakvietė esančius svečius pakal-
bėti. Kalbėjo P. Radzevičius,
vėlydamas Tauskėlei kuogeriau-
sio laimikio ir laimingai sugrįž-
ti, vokiety apgalėjus. Paskui
kalbėjo M. Kasparaitis, nurody-
damas nuopelnus ir garbę tų
vyrų, kurie šiandien eina kovoti
ne tik už Suv. Valstijų, ne tik
už Lietuvos, bet podraug ir už
viso pasaulio laisvę.

J. Tauskėlę yra geras vyras,
kokius yra garbė turėti bile tau-
tai. Prabilo ir jis.

"Buvau, ir busiu ištikimas šiai
laisvės šaliai — sako jis — ei-
nu ginti brangią laisvę ir de-
mokratiją nuo barbaro vokiečio:
neužmirštu taigpi ir Lietuvos,
kuri mane užaugino tikru savo
sūnumi" — ir padėjo du do-
liariu aukų.

Susirinkusieji svečiai labai
buvo sujudinti tokiais Tauske-
lės žodžiais ir tokiu gražiu jo
pavyzdžiu. Taigi noriai pradėjo
aukauti. Po doliarų
suaukavo šie: J. Kreišmonas,
P. Juška, J. Staponas, D. Jec-
kevicius, A. Kenauskas, M. Kas-
paraitis.

Po 50c.: J. Dokšus, O. Do-
ksienė, F. Radzevičius, B. Ra-
dzevičius. Viso surinkta \$10.00.
Aukos perduota M. Kasparai-
čiui, idant pasiųsty į "Lietuvos
Nepri gulmybės Fondą".

Po to birutiečiai sudainavo
keletą dainelių, o p. O. Doksie-
nė su S. Kaveliene padainavo
duetą "Sudiev, Lietuva". Vė-
liaus choro vedėjas p. P. Sin-
kus pasakė atsiveikinimo žolį.

Po vakarienės svečiai, drūciai
paspaudę dešinę Tauskėlei, išsi-
skirstė.

P. J. Tauskėlę jaunas, bet
rimtas vaikinas, gerai racinie-
čiams pažįstamas. Jis, apart
Birutės choro, priklausė prie
TMD. 121-os kuopos, prie šv.
Kazimiero de-jos ir prie S.L.R.-
K. A.

Visų raciniečių gerais linkė-
jimais lydimas, antrytojaus jis
išvaziavo į Rockfordą.

Apart Tauskėlės, šiuo laiku
išvaziavo dar apie 10 lietuvių,
bet jų tikrų pravardžių nežinau,
tai ir apleidžiu.

M. Kasparaitis.

IS SAND POINT, IDAHO.

Jonas ir Petras Jankauskai,
neseniai pradėjusie čia ukinin-
kauti, tapo pašaukti pas Dėdę
Samą kad jam pagelbėtų Vokie-
tių apgalėti.

[Jonas Jankauskas per 8 me-
tus yra "Lietuvos" skaitytoju ir
pranešdamas apie savo išvaziavi-
mą, dėkoja mums "už gerą laik-
raštį", prašydamas podraug pran-
ešti apie jo išvaziavimą po
draugams. Abudu broliai pa-
eina iš Kauno gub., Vilkmer-
gės par., Anykščių valsčiaus, Mai-
gių kaimo. Jonas buvo dirbęs
anglių itasyklose Red Lodge,
Mont., gi neseniai buvo nusipir-
kęs čia 40 akrų žemės, kurią
dabar, išeidamas kariumenėn, pa-
liko valstijos globoj].

SENI "LIETUVOS"
SKAITYTOJAI.

P-as Motiejus Vidugiris iš
Hammond, Ind., turi 74 metus
ir 4 mėnesius amžiaus. Jau 28
n. tai kaip gyvena Amerikoje,
o "Lietuvą" skaito nuo pat pir-
mo jos pasirodymo, — daugiau
negu 25 metus. Jis yra tos
nuomonės, kad žmogus, kuris
laikraščio neskaito, yra taip
tamsus, kaip taboka tabakier-
koje, nes jis nieko nežino, kas
po pasaulį taip žmonių dedasi.

O kita p. Vidugirio nuomonė
yra tokia, kad "iš visų lietu-
viškų gazetų — tai "Lietuva"
yra geriausia".

Ir nors šisai senukas jau ne-
turi ant senatvės tokių gerų akių,
kaip kad būdavo jaunystėj tu-
rėdavo, bet "Lietuvą" nuolatai
skaito.

Nežiuriat savo garbingo am-
žiaus, p. Vidugiris dar dirba ir
neblogai uždirba.

Victinis.

Pacina jis iš Naujokių kaimo,
Panevėžio pavieto, Kauno gub. —
Veliname savo senam skaity-
tojui ir garbinkam seneliui dar
ilgų metų ir geros sveikatos.

P-as Ignas Tamašauskas yra
kitas senas "Lietuvos" armijos
skaitytojas. Amerikoje p. Ta-
mašauskas yra jau bus 30 me-
tų, o "Lietuvą" jis skaitė dar
tuomet, kada ji nesivadino "Lie-
tuvu," bet "Reforma" ir darėjo
lenkų kalboje, pirm negu ją lie-
tuviai nupirko ir padarė iš jos
lietuvišką laikraštį vardu "Lie-
tuvu." Nuo to laiko p. Tama-
šauskas skaito "Lietuvą" nuola-
tai ir dabar nenori jos išsžadėti.

P-as Tamašauskas turi kriau-
čių šapą prie 1445 W. Chicago
Av., Chicagoje. Kriaučiams
darbams einant gerai, pas jį dir-
ba nuo 50 iki 60 vyrų.

— O dabar? — pasiklausta päs
Tamašaukį.

— Dabar dirba tik apie 20,
nes mūsų darbai eina dabar men-
kai. Su darbininkais yra sunku,
nes daugelis į kariumenę išva-
žiavę. Tai beveik geriaus eiti
amuniciją dirbti, arba kariume-
nėn pastoti ir eiti vokiety lupiti.
Šiur... Ar neteisybė?

Ir teisybė yra. P-as Tama-

"LIETUVA"

Lietuvių Savaitinis laikraštis
Lefdzia Lithuanian Publishing Co.
934 W. 33rd St. Chicago Ill.

Redaktorius Adv. Bronius K. Balutis.

Via laiška, korespondencijos ir rašiniai, skirti laikraščio redakcijai, privalo būti pažymėti autorius parašu ir adresu. Pasirašant, teikiama atsakymų privalo paduoti ir savo tikrą pavardę. Redakcijos žini.

Redakcija pasilieka sau teisę prištusis jai rankraščius taisyti ir trumpinti.

Netinkami laikraščio rankraščiai, pareikalavus autorius, bus jam grąžinami tik tuomet, jeigu su rankraščiais bus prisiųsta ir užtikrinta krasos ženkliu.

Reikia visada rašyti plunksna, paliekant plačius tarpus tarp eilučių, ir tik ant vienos pusės lapo.

Apžvalga.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ANT VAKARŲ FRONTO.

Prasidėjus milžiniškasis mušis ant vakarų fronto gali būti rūsūs nulemtis visą šią išką.

Pasiluosavę nuo rusų fronto šimtai tukstančių vokiečių ir tukstančiai kanuolių su visu savo jėgimu mėgina sutrinti narsią Prancūziją ir išvermingą Angliją pirmiausiu metu pilna Amerikos jėga stos ant mušio lauko.

Demokratija, kraujais apsilėdama, ant žut-ar-but ginasi nuo militarisko despotizmo.

Smagu, turbūt, dabar žiūrėti tiems judėjimams — Leniniui, Trockiiui ir su kompanija, — kurie, paliusiodami daugiaus milijono vokiečių nuo Rusijos fronto, įbruko tuomi kaizeriui milijoną kardų, idant jį galėtų jais pasaulio demokratiją paskersti.

Jie, šitie demokratijos išdavikai, primena mums patarę apie šunį, kuris kanda ranką, kuri jį penėjo.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

"GALINGA LENKIJA."

Centru lenkiškos propagandos jau nuo senai buvo Paryžius. Pastaraisiais laikais, sugriuvus Rusijai, lenkai daro didelės pastangas, idant įtikintus pasaulį, jog Rusijos vietą Rytinėje Europoje turi užimti Lenkija, kaip vienatinė siena, kuri galėtų atlaikyti vokišką stumimąsi linkui Rytų. O kad Lenkija galėtų tai atlikti, tai reikalinga yra, kad ji būtų "galinga," kitais žodžiais tariant, idant ji būtų atstatyta "od morza do morza" (nuo jurių iki jurių) — savo istoriškose ribose.

Tas reiskia, kad Lietuva ir Ukraina turėtų būti prie jos prijungtos. Tuomet ji sudarysianti "galingą viešpatiją," kuri galėsianti Vokietiją sulaukyti.

Panašios mintys pas lenkus jau nuo senai yra, bet jos neturėjo daug pritarėjų kitose tautose, nes Rusija buvo nepereinama Vokietijai siena. Šiandien vienok, griuvus Rusijai, lenkai vėl ištatė šią savo teoriją pirmin su dviguba energija. Ir kaip rodosi jie pradeda įgyti jau malonių sau pasekmių. Štai Prancūzijos premieras Clemenceau [istark: Klemenceau], kaip skelbiama laikraščiuose, susirinkime vaisininkų Paryžiuje, taip turėjęs išsireikšti Lenkijos klausime:

"Tolkinkinkai — buvęs sakęs Clemenceau, — absoliutiškai negali leisti, kad viešpatijelės, kurias sutvėrė vokiečiai Rusijoje, pasilikytų tuose rubežiuose, kaip dabar ir kad jos būtų priklausomos nuo Vokietijos." "Šiandien dalykai taip išsirodo, kad Kuršas, Lietuva, Livonija, Rumunija ir Ukraina yra Vokietijos vasalai. Rusija gi yra eunaikinta, bejėgė ir absoliutiškai negali gintis. Baltiko jūrės dabar randasi pilnai Vokietijos rankose ir iš jų padaryta "Vokietijos ežeras". Kadangi Rusija apvylė talkininkų viltis, tai jos vietą turi būti galinga viešpatija, kuri galėtų duoti užtikrinimą, jog ji sulaukys vokišką pirmynę.

linkui Rytų. Tokia gi viešpatija gali būti suvienuota, nepriegulminga ir galinga Lenkija. Lenkijos sutvėrimas jau galutinai tapo nuspręstas: ji vienok privalo būti galinga ir todėl privalo atgauti visas savo žemes, kurias jai atėmė Prūsai, Austriai ir Rusija. Lenkija privalo būti, taip galinga, idant pati viena sugebėtų laike karės atsilaikyti Vokietijai. Šitą užduotį talkininkai perves, nepaisydami to, kiek dar kraujo nutekės. Nes tikrai galinga Lenkija gali užtikrinti ramybę ir užlaikyti politiską lygsvarą Europoje".

Viršminėtą Prancūzijos premiero prakalbą tekstą paimame iš lenkų "Dziennik Związkowy". Jeigu jis tisingai yra paduotas — o už tai negalima gvarantuoti, nes jau pirmiaus parodėme, kaip šis laikraštis moka falsuoti net oficialius dokumentus, — tai tuomet reiktų manyti, kad lenkų agitacija pasiekė savo tikslą bent Prancūzijoje.

Lenkai, matomai, tikrino francūzų (o gal ir kitų talkininkų) oficiališką sferą, buvę Lenkija busianti galinga, jeigu ji bus atnaujinta savo istorinėse ribose — su Lietuva ir Ukraina.

Faktas vienok yra, kad tokia Lenkija būtų "galinga" tik ant žemlapio. Tikrinybėje gi jungiamas prie Lenkijos plotų apgyventų lietuvių ar ukrainaių būtų Lenkijai ne galybės šaltiniu, bet viešpatijinės silpnybės priežastis. Yra negalimas dalykas, kad tautiskai atbūdusi Lietuva, pavyzdžiui, galėtų sugyventi vietuose rubežiuose su Lenkija. Lietuviai vėly greičiau žuti kairio tauta negu prie Lenkijos prisidėti. Tas pats yra ir su Ukrainais. Žmonės, kurie pažįsta šitų trijų tautų santykius, neturi nei mažiausios apatės abejonės. Ir tuomet, ažuot turėti "galingą" Lenkiją, pasidarytų tik milžiniška Meksika su niekuomet nesiliaujančiomis revoliucijomis "galingos" Lenkijos rybose. Tikrai — tame nebūtų Lenkijos "galybės", bet iškiltų naujas "Rytinės Europos Klausimas", prieš kurį buvusių Balkanų klausimas būtų tik kaip žvakė prieš gaisrą.

Tokia "istorinė Lenkija" būtų "Europos Ligoniu" nuo pat savo dienos gimimo. Iš to privalo būti aiškų, kad "istorinės Lenkijos" atstatymas ne tik kad neužtikrintų Europai ramybės, bet kaip sykis būtų pasodinta sėkla naujoms dar baisesnėms karėms.

Galingiausia Lenkija gali būti tik tuomet, kuomet ji susidės vien iš lenkai apgyventų plotų, nes viešpatijos galybė sudaro ne tiek geogr. raiškų plotų didumas, kiek jos gyventojų viendumas, susitarimas, sutikimas ir jų vieningi siekiai. Rusija yra vėliausias ir geriausias šios teisybės pavyzdys. Rusijos pavyzdį turint po akimi, sunku yra tikėti, kad talkininkai rimtai manytų apie toios milžiniškos lenkų "galybės" atstatymą. Jeigu gi jie mano, tai aiškų kad jiems trūksta tikrų informacijų apie tikrąjį dalykų stovį, kiek tas palyti viršminėtas tautos.

ALIEJUS VIS VIRSUN ISPLAUKIA.

Teisybės nepašalindami. Melu netoli nuvažiuosi, ir dar pargrįžti negalėsi.

Tą dabar turėtų atsiminti visi tie, kurie, Lietuvos laisvės skraiste prisidengdami, gaudus pasigavę, suskubo Lietuvos Tarybą Vilniuje "Lietuvos parduokais" apsaukti.

Tikrą pargrįžusį iš Europos Dr. Sluipas pirmoje savo prakalboje Brooklyne tarp kitko, ranešė sekančiai, kaip apie tai paduoda "Tėvynė":

"Kalbėdamas apie lietuvių politiką pačioj Lietuvoj, — rašo "Tėvynės" Reporteris — Dr. Sluipas papasakojo dalykus iki šiol mūsų negirdėtus. Paskelbimą nepriklausomybės Lietuvos vis atidėjoje vokiečiai. Buvo tikėtasi, jog nepriklausomybė Lietuvos bus paskelbta sausio 8 d. s. m. Bet to vokiečiai nepadarė. Pagalios vasario 16 d. s. m. Lietuvių Taryba Vilniuje paskelbė nepriklausomybę. Už

atspausdinimą tokio paskelbimo tapo sustabdytas "Lietuvos Aidas," o vokiečių laikraščiams nebuvo leista apie tai rašyti. Stockholm lietuviai, sužinoję apie tai, pradėjo apie tai skelbti svetimauciu laikraščiuose: Danijoj, Svedijoj, Šveicarijoj. Tokia žinia apie paskelbimą nepriklausomybės pradėjo pasiekti ir vokiečių spaudo. Vokiečių valdžia pasijuto esanti nesmagiam padėjime. Tada ji nutarė savo vardu su savais pridėkiais, kuriems Lietuvių Taryba priešinosi, paskelbti pasauliui nepriklausomybę Lietuvos. Lietuvos liaudis ir inteligentija yra tos nuomonės, kad Lietuva būtų nepriklausoma demokratiška respublika. Kunigija, ir tai ne visa, geidžia monarchijos. Taigi išrodo, kad naujieniškas štabas ir mūsų socialistai, staiga pasidariusie "kovotojai už Lietuvos laisvę," pasakė "op!" pirmiaus, negu per grabę perskolo. Turės dabar vyrai darbo, kol iš to savo purvyno išlys.

LIETUVIŲ JUDEJIMA V. RLE VADINA.

Kas? Na-gi, žinoma, kas kitas būtų, kaip ne mūsų "braciai" lenkai. Jų organas — tas pats lietuvių žurnalas "Dziennik Związkowy" — savo numerį 129-am, aprašęs mitingą ukrainiečių, prisimena senai buvusį ir lenkam nepavykusį "lietuviškos šlektos" mitingą ir rašo:

"Nesuprato to [t. y. Unijos su Lenkija gerybių] tikrai bolševikiškai-lietuviška (?) frakcija, juokinga sąjau, suliginus su galybe Lenkiskai-Ukrainiškios unijos, jeigu prie jos prieitų [Taigi, — "jeigu prieitų"]. Kaip varlė pučias toji frakcija norėdama su milžinu susilyginti, bet laukia ją tas pats likimas, kaip varlę. Spręgs ji dėti savo ir Lietuvos naudos, nes šia diene ne sidalinti, ne namie karę (tėmyk: "namie") palio kels mat skaito lietuvių savo namiskais) — ne namie karę vesti, bet vienytis reikia [kaip — Lenkijai gerklėn lysti reikia], idant tikrą (?) laisvę, tikrą nepriegulmę išgavus."

Taip buizoja tasai dokumentų falsuotojas. Bet buizojimas nieko negelbės. Galite, ponuliai, buizoti, spjaudyti, smeizti, meluoti ir net dokumentus falsuoti — ant lietuvių ir Lietuvos jūs ilgiau neponausite.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1918, as required by the act of October 6, 1917.

JAUNIEMS PRANEŠIMAS.

Birželio 5 dieną turėjo užsiregistruoti savo "lokalioose board'uose" visi jaunuoliai, kuriems suėjo 21 metai nuo laiko pereitų metų registracijos, t. y. visi tie jauni vyrai, kurie yra gimę tarp 6 d. birželio 1896 m. ir 5 d. birželio 1897 metų.

Jeigu būtų dar tokių, kurie dēlei nežinystės, per apsilendimą ar per keno nors blogą patarimą iki šiolie nesiregistravo, tai tai tegul tuojaus eina į "Local Board" ir užsiregistruoja.

Už nesiregistravimą tuos jaunuolius laukia sunki bausmė: metai kalėjimo ir paėmimas tuojaus kariūmenėn.

Neklausykite nieko. Jeigu jūs gimėt tarp 6 d. birželio 1896 metų ir 5 d. birželio 1897 m., o iki šiolie nesiregistravote, tai tuojaus eikite ir registruokitės. Jeigu zinote tokį, kuris nesiregistravo, patarkite jam tuojaus užsiregistruoti.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Šiame numeryje pradėdame talpinti jau mūsų skaitytojams pažįstamo p. "J. A." straipsnį "Mintys ir faktai apie Lietuvą". Šio straipsnio autorius yra tas pats, kuris meseniai pateikė charakteristiką škieč antgalviu "Draugas Griškaitis", o kiek anksčiau — "Gyvenimo Komisijos Reportas". Ir šitie, dabar talpinami, straipsniai žada būti įdomūs. Skaitytojai gerai padarys jų nepraleidę.

Mintys ir Faktai Apie Lietuvą.

Rašo J. A.

Kuomet, jėgos, ardančios militarį despotizmą, pakėlė obalsi savistovio tautų apsisprendimui, tuomet Lietuvai nauja nušvito

Ilgais metais po despotų jėga ji kentėjo; šia diene gi, idant papildžius kentėjimą saiką, ji trijų tautų kariūmenėse kraują savo lieja. Akyvaizdoje šitų faktų, o taigi, akyvaizdoje žmonijos idealų, tik pilna Lietuvos laisvė tegali būti jai atlyginimu ir užmokesniu. Šio užmokesnio — Laisvos, suvienytos, nepriegulmingos Lietuvos, — ji pagėdaviną išreiškė.

Partijų Programai — Nesvarbu.

Išreiškus Lietuvai nepriegulmę pareikalavimą, visi mūsų darbai ant naujų pamatų stojo. Nesvarbu šia diene rasiuoti mūsų partijų ir pakraipų programai ir platformos. Jos dažniaus yra sėkla naujoms riaušėms, nes savo pagrindose tik vieną mintį teituri: "jeigu jie neįarytų sulgy mūsų noro, mes ne tik nieko nedarysim, bet dar jų darbą gaisinsim." Šia diene svarbu ne tiek programai ir platformos, kiek noras prie rimto darbo dėtis. Draugijos laisvė paeina ne nuo viešpatavimo tos, ar kitos pakraipos, bet nuo kompromisų visų pakraipų. Šį supratę, mes turime sulgy visų mūsų išgalių ir pajėgų prie rimto darbo dėtis, su tuomi augstu pilietystės pajautimu: jei kokia ypatinga pakraipą turi užviešpatuoti, tad, laukui bėgant, patyrimais išmėginta, bus ji geriausiai prisitaikiosioji. Šia diene tad tik nuosėdus susilgimus laukia, — darbas Lietuvos atstatymo.

Pažinkime Patį Save.

Dabar, idant ši darba — darba Lietuvos atstatymo — nuosėdus išsiaiškus, pirmiausia yra reikalinga pažinti savo šalį, jos istoriją, medžiaginių jos stovi, joje nardancias mintis, jos reikalus. Šias žinias ne visada lengva įgyti, mes kai kurioms šaltiniu trūksta. Mes turime gerą "Istoriją Lietuvių Tautos" Dr. Sluipo ir kitą — Daukanto, neskaitant rankvedžių. Iš čia galime savo istoriją pažinti.

Mes turime nepaspaikytai svarbius ir šia diene neįpaspaikyti brangius Duonelaičio raštus; pasikui turime raštus Dr. Kudirkos, — to lietuviško Lessingo, iš kurio galime pažinti Lietuvišką mintį. Paskui turime daugybę kitų raštų, kaip Dr. Basanavičiaus, ir vyskupo Valančiausko "Istorija Žemaičių Vyskupystės" — visi svarbūs ir brangūs raštai Lietuvos nuodugniam pažinimui.

Stoka šaltinių apsirėikia tik statistiskame telkime faktų apie medžiagiską Lietuvos padėjimą. Toliaus aš paaiškinsiu, kodėl ta stoka įvyko, dabar gi tik patėnysiu, jog sekanti straipsniai bus mano monka pastanga vienu mazu lašeliu sumažinti viršminėtą statistikos stoka.

Dabar, besimant už to darbo, tuojaus daugybę sunkenybių prasideda. Pirmiausiai susitinkame akis-akin su pragaistingomis pastangomis nutrinti Lietuvos vardą nuo žemės paviršiaus. Vokietija vieną Lietuvos dalį vadina Rytmetine Prūsija; Rusija-gi kitą jos dalį vadina Siaur-Vakarine Rusija, arba "Sievero-Zapadnyj Krai." Taip vadinamos "Baltiko Provincijos" yra tik Estonija, Livonija ir Kuršas.

Sulgy šių "informacijų" ir pasaulis apie Lietuvą kalba, kaip apie "East Prussia" ar "North-western Russia," tarsi Lietuvos ir nebūtų.

Iš kitos vėl pusės, sulgy žinių apie Lietuvą, kurias gausiai dalina mūsų geri kaimynai lenkai, (visad su slidžiu, it žaltys, liežuviu), Lietuva esanti Lenkijos provincija, "broliais lietuviams" ir "lenkais didžiunoje" apgyventa. Tie "broliai lietuvių" esą palio kais; gi tikrieji palio kais esą "kultūros žiburiais." Taip vadinami "tikri lietuvių," esą, anot lenkų, tik keletas išgamų, palaikai Mic-

kevičiaus "pospōlstvos," neturin-tieji nei kultūros, nei savitos istorijos, nei literatūrinės kalbos, — žodžiu, tai esą daiktas apie kurį "gerose vietose" neprivaloma ir kalbėti.

Tikrų žinių apie Lietuvą įvairiose kalbose yra labai daug, bet jos lytis mūsų kultūros, istorijos ir tos svarbos, kokią ji turi filioiogijos, psichologijos, istorijos ir kituose moksluose. Apie medžiagiskąjį Lietuvos padėjimą svetimos kalbose žinių beveik nėra — tas nebuvo naudinga Lietuvos gspadoriams-priešams.

Statistikos stoka.

Lietuviškų šaltinių apie medžiaginį Lietuvos stovį yra labai mažai. Ta stoka paeina iš priežasties, kad Lietuva, netokus laisvės, papuolė į baisų medžiagiską išnaudojimą, o paskui į politikinį persekiojimą. Lietuvos žmonės svetimauciu išnaudojami ir politiskai persekiojami, negalėjo ir neturėjo iš ko tais dalykais rūpintis. Paskui, laikui bėgant, prisilėgė juos medžiagiskai ir dvasiskai skurdas ir jie beveik pasiliovė tais reikalais rūpintis. Pamiro jie savo gražias tradicijas, puikią istoriją ir prasmę, kurią jie Europoje turėjo; pamiro brangią savo kalbą, kuri iš skaitus žibūrys, per amžius, nuo pat pradžios istorinių laikų, šviesą leidžia ir takams žmonijos šviečia; žodžiu, Lietuvos žmonės tapo prisilėgti kuno ir dvasios vergija.

Akyvaizdoje tokio Lietuvos padėjimo apsišvietusiųjų užduotim buvo daugiaus jų tautinę dvasią gaivinti negu medžiagiską statistiką telkti, kurios tuo kart jokių palengvinimo nenešė. Iš čia ir ta statistikos stoka paeina. Dabar, kuomet aš einu prie tų žinių ir telkimo, medžiū nesuprasti, jog žadu būti gausus ir kad viską nuodugnai išsėmsiu. Priešingai — nežadu to nieko, nes mes esam jokių ypatingų tyrinėjimų padarę. Žinios, kurias čia paduosiu, nebus paseknė tiesioginių apskaitliavimų. Jos bus tokios, kokios paprastai į rankas skaitytojui papuola. Gal but, jos yra nevertos spausdinimo ir jeigu jas rengiu spaudai, tai tik todėl, kad pasinaudoti jau esamomis skaitlinėmis ir iš jų padaryti išvadas, kurios neabejotinai yra šiuo laiku ne tik zingeidžios, bet ir svarbios lietuviams žinoti.

Idant geriaus žinotume, kuomi esame, ką galėtume padaryti laisvę Lietuvai gavę, pažiūrėkime pirmiausiai, kiek mūsų yra ir kokius plotus mūsų Lietuva turi. Tas svarbu, nes pradėdami bile darba, pirmiausiai turime apskaitliuoti savo jėgas. Jas pažinę, mes pamatysim, kad kitos, šia diene laisvos, tautos neturi tiek pajėgų, kiek Lietuva. O vienok jos neįpriegulmingos ir džiaugiasi liuosybe. Kodėl gi Lietuva negalėtų tos liuosybės turėti?

Žemiaus paduodame lentelę, kurioje parodoma gyventojų skaitlius ir jų šalies plotas. Jos visos yra laisvos. Sulgykite jas su Lietuva! Šita lentelė privalo būti geriausias atsakymas tiems mūsų broliams, kurie dēlei savo nežinystės dar turi savo širdyje abejojimo sulgy to, ar Lietuva galėtų būti pilnai nepriegulminga. Šita lentelė parodo, kad Lietuva nėra invalidas, ar silpnaičiukas kudikis, kuris negalėtų apsieiti be svetimos "mamkos," arba pašalinės paramos. Štai šitoji lentelė:

	Plotas myliomis	Gyv. skaitlius
(Montenegro)	16,000	500,000
Guatemala	47,000	2,000,000
Norvegija	124,411	2,391,782
Danija	106,167	2,725,041
Šveicarija	15,950	3,753,293
Bulgarija	37,202	4,327,516
Serbija	34,560	4,600,000
Grekija	43,522	5,000,000
Portugalija	35,500	5,360,066
Hollandija	12,700	6,000,000
Rumunija	51,000	7,000,000
Belgija	11,370	7,423,784
Lietuva*	36,651	9,205,200

*Lietuva imu iš Suvalkų, Kauno, Gardino, Vilniaus ir Minsko gubernijų.

Pastaba: Angliška mylia turi 5280 pėdų arba 1760 jardų. Ketvirtinė mylia yra mylia ligio per mylia palytinta.

(Toliaus bus).

Laimėjimo Ekonomija.

True translation filed with the postmaster 1918, as required by the act of October 6, at Chicago, Ill., on 5th day of June 1917.

Neatsisveigiant kiek pinigų Suvienuytų Valstijų valdžiai ir žmonėms prisieis išleisti, visgi iseis pigiau išlošti šią karę, negu pralošti ją.

Vokiečiams išlošus, pramonės bei pinigiskai nuostoliai būtų nesuskaitomi. Viskas ką mes išleidžiame, prazutų, nesuskaitomų atlyginimus prisieitų užmokėti. Negana to, užsieninė pirklyba nyktų ir tas viskas reikstų prazutį.

Apart materialiskų nuostolių, mes netektume tautiskos laisvės bei nepriegulmės, nustotumėm jėgos įgyti tarpautiską teises, taiggi teisę gyventi pasaulyje, vedamam žmoniškumo bei civilizacijos tvarkintojais. Tikrai pergalėdami mes turėsimė Suv. Valstijas, kaip ir pirmiau, — šalį anumo ir prieglaudos. Todėl karės išlošimas umame laike turi apieiti kiekvieną vyrą, moterį bei kudikį.

Nei vienas Amerikos pilietis, neatsisveigiant kur jis būtų gimęs, nei vienas šios šalies gyventojas, nors jis ir nebūtų piliečiu, negali daleisti sau minties, kad Vokietija privalo išlošti karę todėl, kad ji yra pakilus augščiau civilizacijoje ir turi ją po prievarta paskleisti po visą pasaulį.

Šis išdidumas yra įsigimęs pas militariską aristokratią, kaip luomą daug augstesnį ir pas vokišką jaunimą ir kaip vieniems, taip kitiems, kaip viešpatijai, truksta politisko išsivystymo. Vokietija yra jauniausia didžiųjų viešpatijų tarpe, turi vos trečdalį amžiaus, suliginus su Suvienuytomis Valstijomis. Valdony klasią tiki, kad karė yra viena iš praklinausių tikslų, kuriuom aristokratas gali atsiekti kad ne žmonių balsais, bet durtuvais reikia tvarkinti ir kad jų armija yra nepergalima. Yra vienatinis budas permaintyti tokių žmonių nuomonę, ir suteikti kitoms tautoms, mažoms ar didelėms, teisę laisvo pasaulyje gyvavimo ir apsisprendimo.

Tokiū budu mes kariaujame už laisvę ir nepriegulmę mūsų tėvų, brolių ir giminių anapus Atlantiko.

Niekados pasaulio istorijoje nėra buvę tokių imtynių už skirtingus idealus. Eina kova už laisvę ir demokratiją priešais autokratiją ir militarizmą. Mes esame karėje ir turime žinoti, ką tas reiskia, ir atsiminti kokios gali būti pasekmės. Mes negalime būti bailiais. Mes turime išlošti šią karę, todėl kad pralošimas yra nevaliojamas. Klausimas dabar kyla, ar kiekvienas iš mūsų stengiamės tą atsiekti? Mes turime ne tik patarti kiekvienam pajiegičiam stoti į eiles kariautojų, bet tie, kurie pasilieka šioje pusėje Atlantiko privalome gelbėti įgyti Laisvės Paskolą, karės ženklus "War Savings Stamps," aukauti Raudonam Kryžiui ir praktikuoti taupumą visokiais būdais.

Atsakantis pristatymas maisto mūsų jaunimui ir talkininkams anoje pusėje yra taiggi pamatinis darbu šiose imtynėse, kaip ir pristatymas ginklų ir vyrų, kurie kariauja. Tik pažvelgkime į ukininkus Prancūzijoje, kurie gyvena prie pat mūsų linijų. Jie pasiūncia seimynas tolyn, bet patys pasilieka ten pat, idant išdirbus kiekvieną žemės sklypėlį, ant kurio galima šitą užauginti. Tik persistatykime, kokiose sunkenybėse ir pavojuje jie išdirba žemę. Yra todėl apgalvėtina, kad karės daržai Chicagoje yra sumažėję. Raportas Apsaugos Tarybos Cook Paviete parodo, kad daržovių užderėjimas 1918 metuose yra 25% mažesnis, negu 1917 metuose.

Mes siūnciame savo vaikus anapus jurių, kovoti su nepamatinių priešų, tačiau mes, cionai pasilikę, nesudėdame visas pastangas, kad pagaminti maistą, kurio jiems reikia pristatyti. Mes turime atminti, kad užauginant daugiau daržovių maistui, palieka dar daugiau javų išsiųsti anapus Atlantiko. Dėl šių tai priežasčių, kiekviena seimyna Chicagoje privalo šimet turėti karės daržą, ar tai didelį, ar mažą.

Nors tai yra vėloka, visgi yra pakaktinai laiko, kad užauginus gerą daržą. Valstijos Apsaugos Taryba mano, kad kiekvienas turi laikyti už patriotiską pareigą turėti naminį daržą ir todėl kreipiasi į kiekvieną miesto gyventoją pagalbėti šiame dalyke. P-as Thos. Wilsonas, prezidentas vienas skerdyklų firmos yra padaręs sutartį su Valstijos Apsaugos Taryba pagaminimui seklų tiems, kurie yra apsigyvena netoli Kedzie Daržų, prie 47-tos gatvės ir Kedzie Avenue Chicagoje, kur jis yra įgijęs žemės eklypus tos firmos darbininkams. Šis, žinoma, reiskia gerą garbę firmoje, kuri ima aktyvišką dalyvavimą dalykuose, paliečiančiuose publika. Jeigu daržai buvo netik išarti ir apręsti, bet jiems buvo pakviesta pagalbon expertai daržų augintojai, kurie suteikė patarimą kur ir kokias sėklas yra patogiausią sodinti. Jeigu išskaiči, galima sakyti, siekė tik penkias-dešintis penkis centus už sklypą.

Visgi, jeigu yra darbininkų, kurie turi žemės užpakalyje savo namų, tai patariama auginti daržoves — atlikti šį patriotiską darbą ant vietos.

Tikra tiesa, kad Wilson Kompanijos darbininkai dirba iki 3:30 popietų, t. y. 2:30 pagal saulės tekėjimą, tas duoda užtektinai laiko pagalbėti šiai šaliai ir jos talkininkams, auginant daržoves. Yra tai puikiausias darbininkų budas praleisti liuosas valandas, randantis daržę, tyrame ore, apspusta nariais savo seimynos. Yra tai sveikiausias darbas, vaikai-gi prisidėdami prie šio darbo, jaučiasi, kad ir jie prigelbsti kovoti prieš Kaizerį. Yra didelis smagumas, matant, kada daržovės auga ir daiktas, kurį pats užaugini yra daug skanesnis, ypatingai kada žmogus žinai, kad su šiuo darbu atėni šaliai pagalbon pergalėti priešus, o pergalė juk labai daug reiskia kiekvienam iš mūsų daugeliu atžvilgių. — Apgarsinimas.

MERGŲ TURGUS RUSIJOJ.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1917, as required by the act of October 6, 1917.

bolševikiškas "rojus" Rusijoje, kaip rodo, žada būti daug geresnis ir už turkišką rojų. Mahomedas, kaip žinome, savo tikėtos pasekėjams žada rojų, kurio didžiausias smagumas yra pulkai gražių merginų, vadinamų gurijomis.

Kiekvienas geras turkas, neturintis gero laimikio džiaugtis savo lova haremui šiame pasaulyje, turės tokį haremą po mirties.

Pasijos ultra-revoliucionieriai taip ilgai laukti nemori. Jie turės savo rojų čia pat ant žemės. Ar žinote, kaip žmonės žadėjo, pranašavo?

Žinios praneša, kad nekuriuose Rusijos vietose, jie mutarė įsteigti sau "rojų" čia pat ant žemės, nelaukiant ateinančio gyvenimo po mirties. Sulygo to, kaip pranešama, panaikino slėpimą ir moterystę, o įvedė taip vadinamą "moterių socializaciją", kas sulygo jų reikią, kad moteris toliaus nebūsimanti "verge" vieno vyro, bet gali būti "laisva", — prigulėti visiems tulos apylinkės vyrams. Kas bus šie vaikai? O, tas yra mažmojis. Mokytojų jausmas taip pat yra vienas iš "atžagareiviškų jausmų". Prietaras, nuo kurio "laisva" Rusija turi pasiluosuoti. Sulygo to, merga gali "mergauti", šiandien su vienu, rytoj su kitu: vyresnė gali "buliauti" tokiu pat būdu, o pasitaikiusie vaikai bus "valdzios užlaikomi".

Išrodo panašų į vištininką, ar gyvulišką "stainelę", bet tai tik "atžagareiviškas būdovimas" — "progresyviškas bolševikams" — tas yra aišku, kad tu syk du keturi, kad tuomet ant žemės bus ilgai žadėtas "rojus".

Šisai bolševikiškas "rojus" tokiu būdu žada sumušti į dulkes ir mahometanizmą, nes, matote, turintis pirmiausia numirti ant musio lauko, jeigu jis nori įsigauti ir savo rojų, o čia, kaip matote, jums nereikia eiti į tokią "trubelį", ir jūs galite džiaugtis rojumi čia pat ant vietos, tuojaus. Gi apart to, bolševikiškas rojus turi dar vieną ypatybę, prie kurios Mahomedas nedavė: Mahomedas, matai, parupino haremus tikrai vyrams, o bolševikiškas "rojus" parupino juos abiejoms lytims — lygiai moterims, kaip ir vyrams. Tu gali sau turėti moterų, kiek nori, o ji gali sau turėti vyrų, kiek nori. Ar ne puiku? Žodžiu, pilna "laisvė" visiems...

Mums, paprastiesiems šių laikų civilizacijos žmonėms, kai pasirolyti, kad tiems "naujo progresio" ir "naujos laisvės" skelbėjams ratukai galvoje susimaišę. Gi kitiems iš mūsų nesimori tikėti, kad žmonės vardan laisvės ir progreso prie tokio idiotizmo prieiti galėtų.

Vienok, kad Rusijoje daugelis vietų ištiko pavirto į beprotnamius, apie tai gauname tokių žinių, kurioms negalima netikėti. Tos žinios pačios ne iš kokių nors "atžagareiviškų", "buržujiškų", ar "kontr-revoliucinių" šaltinių, bet iš pačių "raudonųjų socialistų". Daugelis karštų radikalų, kurie dar nelabai senai buvo "arsčiausi revoliucionieriai", dabar su pasibaisėjimu žiūri, prie ko bolševizmas Rusiją privedė.

Maxim Gorkij, garsus rusų rašytojas ir vienas iš "raudonųjų" tarp raudonųjų, štai ką rašo savo laikraštyje "Novaja Zizn":

Vieni Kitus Išsimu.

"Visi, kurie šiandien tėja kaimus,—rašo Maxim Gorkij,—vienbalsiai yra tos nuomonės, kad socializmas ir demoralizacija auga tenai [Rusijos kaimuose] su mėsos koma įveikta. Kaimiečiai, išplėję dvarininkų dvarus; išsidalinę tarp savęs, arba tiesiog išnaikinę ty dvarų gyvulus ir turčius; suardę net namus ir budavones,—tie kaimiečiai dabar rengiasi prie karės vieni su kitais, nes negali pasidalinti išplėstu lobiu."

Prie to dar prisideda bado melaimė. Nekuriuose distriktuose gyventojai jau senai sunaudojo visus javus, neišskiriant ir javų

seklai; gi kituose distriktuose, kur buvo geras užderėjimas, kaimiečiai slepia javus ir net žemėn juos užkasa, idant nesidastų jais su savo kaimynais, iš bado mirštančiais. Visa tai turi privesti, ir vietomis jau privedė, prie karės visų prieš visus, o iš to kyla baisiausias chaosas ir visuotinos skerdynės bei išnaikinimas."

Vergija Sugrįžo.

"Pasibaisėtini gandai platinasi apie armiją, grįžtančią iš Mažosios Azijos [iš Užkaukazio]. Pasirodo, kad šita armija pasigabenota į Krymą didelį skaitlių moterų-vergių ir Teodozijos miestiečių įsitaikę reguliarišką vergių turgavietę; vergių pristatymai pardavimui buvo taip dideli, kad kainos už vergę metruskus nuėjo nuo 100 ar 150 rublių iki 25 ar 30 rublių."

"Ar gali bile sarkazmas įkasti labiau negu toki dalykai? Sulyg oficiališkai [bolševikiškos valdzios] užtikrinimą,—rašo Gorkij toliaus,—mes pradėjome žengti į Komunizmo karalių, kur pilna lygybė viešpatausianti tarp žmonių, kur "buržujiška" nuosavybė yra visai panaikinta ir kur daiktų savininkystė yra visai sunaulyta. Iš tikrųjų gi mes žmogiską esybės paverciam į paprastą, kurioje, kurie buvo dar prieš "buržuazijos" pasirodymą—žmogystės nuosavybė [būdžiava, vergija], o revoliucijinės armijos kareiviai viešai pardavinėja vergus, kaip kad plantatoriai pardavinėjo [negrus] p. Beecher Stowe laikuose."

"Buržuji" Išskerdimas.

Ir toliaus M. Gorkij su baltia ironija sekanti pasiepia bolševizmo beprotystės pasckmes: "Taip, minų disciplina progresuoja milžiniškais žingsniais. Revoliucijinės armijos garnizonai Sevastopolį (Kryme) jau pradėjo paskutinę kovą su "buržuazija". Ilgai megalvodami, jie nutarė išskerti visus "buržuazus", kurie gyvena jiems pasiekiamose vietose. Jie nutarė taip ir padarė taip. Iš pradžių jie išskerdė gyventojus dviejų "buržuasiškių" gatvių Sevastopolio; po to tokią pati operaciją, nežiūri ir vietinio Sovieto pasipriešinimo, tapo padaryta Simferopolio, o paskui atėjo eilė ir ant Eupatorijos [Visi yra miestai Kryme].

"Matomai, panašūs radikalai klysiu-kovos būdai netrukus bus panaudoti ir Didžiojoje Rusijoje mes jau turime poną Bleichmanną (anarchistų lyderį), kuris energiskai varo panašią agitaciją Petrogradiško Sovieto sienose."

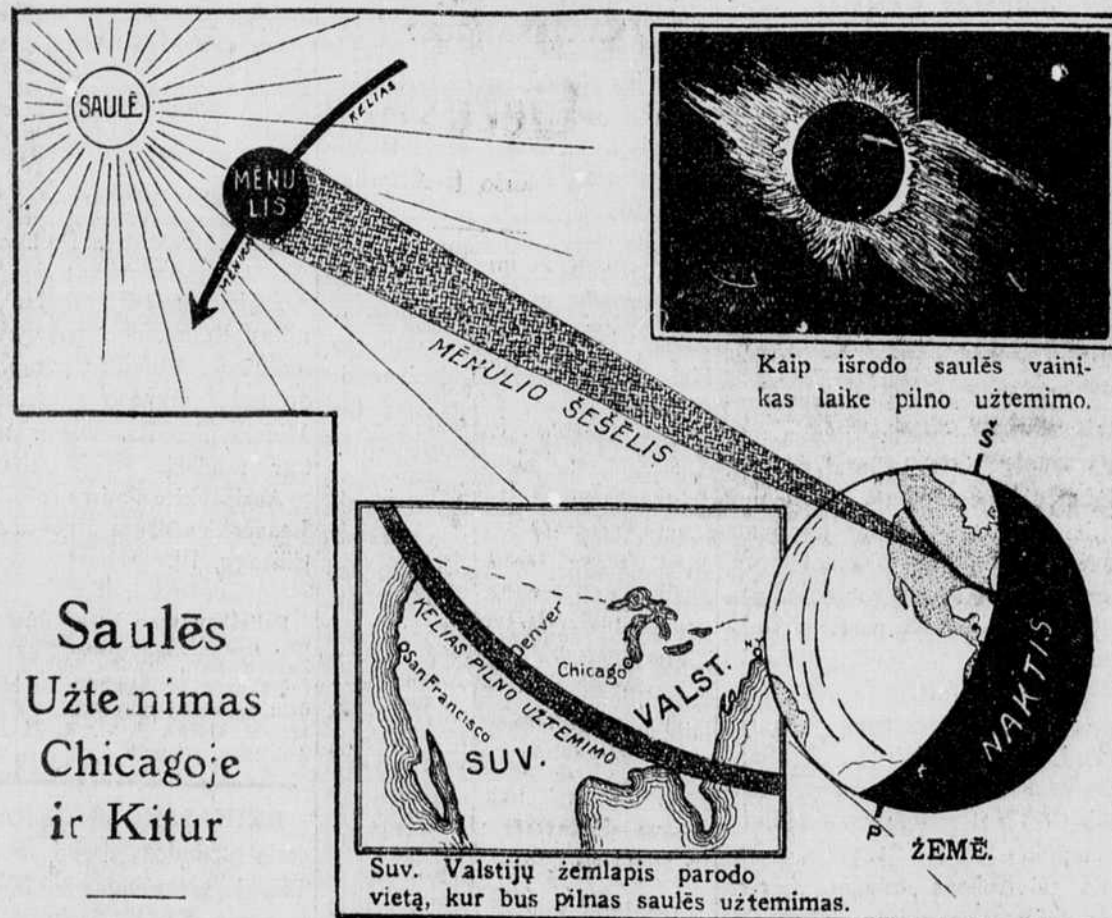
LAISKAS REDAKCIJAI.

Tulas A. Z. klausia, ar Joana D'Arc (Orleano Mergelė) yra šventoji ir prašo žinių apie jos gyvenimą. "Draugas", atsakydamas, kad ji yra šventoji ir paduodamas šitą iš jos gyvenimo, aiškina keliose vietose, kad "ji mirė kaip kankinė ant laužo už tikėjimą ir už savo kraštą" ir ant galo: "Ties Compiegne Joana Arkietė (?) suėdė anglių karmenė. Angliai apšaukė ją ragana ir mutėis suindė. Ji mirė, šaukdama atkartotinai vardą Jėzus, mirė, už tikėjimą ir už tėvynę."

Taip paaiškina "Draugas". Kad ji mirė už tėvynę, tai tas yra žinoma. Bet kad ji būtų galėjusi mirti "už tikėjimą"—tai yra tiesisk nesuprantamas dalykas. Nes kaip ji galėjo mirti "už tikėjimą", kuomet ją pripažino "ragana" ir nutarė ją sugadinti ne kas kitas, kaip paties katalikų tikėjimo atstovai—katalikų kunigija? Ar negalėtų to paaiškinti?

Juozas J.—is.

"Dviejų grybų perdag į vieną bė šėnis"—sako patarlė. Turbut taip atsitiko ir su tuo paaiškinimu—persuadino. Jei gi ji būtų mirusi "už tikėjimą", tai galėtų mirti tik nuo tikėjimo priešų. Gi pripažinti jos teisėjus katalikų tikybės priešais, reikėtų pripažinti katalikų tikėjimo priešais to paties tikėjimo tuolaikinius atstovus bei vyriausybę.

Saulės Užtemimas Chicagoje ir Kitur

Šią subatą po piet, jeigu dangus bus grynas, chigagiciai turės progą pamatyti labai retą reygklą—saulės užtemimą, apie kurį plačiau jau buvo aprašyta pereinam "Lietuvos" numerį ant puslapio trečio.

Saulės užtemimas bus matomas visoje Amerikoje, bet tik siauro juostoje, kuri parodyta ant paveikslėlo, telpiančio šiame numeryje, saulės užtemimas bus pilnas. Visur kitur jis bus tik dalinis.

Chicagoje saulės užtemimas prasidės 5 val. 24 minutes po piet, subatą, birželio 8 d. Apie 6 val. 25 minutes mėnulis pridengs daugiausia negu tris ketvirtadalius saulės, o po to užtemimas pradės vėl atslūgti.

Kitose vietose (ne Chicagoje) laikas pradžia ir užbaigos bus šiek tiek kitoks negu Chicagoje, sulygo to ar vieta yra toliau ir rytus ar į vakarus.

Pirmas saulės užtemimo ženklai, t. y. kad mėnulis pradeda savimi dengti saulę, pasirodys Chicagoje 5 v. 24 m. popiet. (nustatyti gerai savo laikrodžius išanksto). Tuomet saulės rato apacioj iš dešinės pusės pasirodys mažytis juodas įdubimas, lyg kas saulės kraštą pradėtų kasti. Pusiaus šita "saulės atkandimas" bus jau pusėnai aiškus, o šešiose artė pusė saulės bus uždengta—juoda. Iki 6 val. 25 min. juodumas ant saulės vis augs ir uždengs daugiausia negu 3/4 saulės skritulio. Nuo 6 val. 25 min. net iki 7 val. 22 saulė pradės vėl "atslūgti", aiškėti ir pamirėtu laiku tik mažas juodas taškelis pasiliks viršutinėje saulės ritulio dalyje iš kairės pusės.

Pilnas saulės užtemimas bus matomas juostoje pažymėtoje ant paveikslėlo. Šitas ruožas bus apie 60 angl. mylių pločio ir prasidės netoli Aberdeen, Washington valstijoje, 2 val. 55 min. po piet. Oregono valstijoje pilnas saulės užtemimas bus matomas Baker City 3 val. 03 min. po piet; Idaho valstijoje, mieste Pocatello—4 val. 12 min. po piet. Wyomingo valstijoje miestais Green River turės pilną saulės užtemimą 4 val. 16 min.; Denver, Colo. 4 val. 22 min.; Grand City, Kans.—4 val. 27 m.

Oklahomos valstijoje Enid'oj bus 5:30; Camden, Ark.—5:35; Jackson, Miss.—5:37; Grove Hill, Ala.—5:38 ir Orlando City, Floridos valstijoje—5:41. Visose šiose vietose bus pilnas saulės užtemimas.

Tik Amerikoje šisai pilnas saulės užtemimas bus matomas. Toks atsitikimas pasitaiko gal tik sykį žmogaus gyvenime, todėl yra žingeidu, tai gerai pamėtyti.

Norime persergėti skaitytojus, kad butumėtė atsargūs su žiuronėliais arba padidinamais stiklais. Per juos galima bus aiškiau matyti, bet per juos negalima kitaip žiūrėti, kaip tik uždėjus tam tiktus tamsius stiklus (smoked glass). Nemėginkite žiūrėti per žiuronėlius bei tamsių stiklų—saulės spinduliai gali jums akis pagadinti. Tamsūs akiniai bus taipgi labai patogu užtemimo dabojimui.

Galite dar ir štai ką pamė-

ginti: pasiimkit didoką storos popieros lapą (cardboard). Padarykite jį viduryj rundingą skylę, nedidesnę kai viena aštunta dalis colio. Pastatykit ją prieš saulę taip, kad per skylę peryt saulės spinduliai, o užpakalyje pastatykite lapą storos baltos popieros. Saulės spinduliai, perėję per skylę, atmuš ant baltos popieros labai aiškiai saulės skritulį—ypač jeigu kambarys bus pusiau apytamsis. Ant šito baltos lapo galėsite tēmyti, kaip saulės ritulys laipsniškai vis keisis, kol nepasidarys kaip naujas mėnulis.

Užtemimas tęsis beveik dvi valandų, todėl galite išmėginti visokių tēmyjimo budus.

Baltiko Jūrės.

Pašnekėję apie Lietuvos prietikus prie kaimynų, negalime, pračyti pro šalį savo svarbiausiojo kaimyno, kuriuoni yra Baltiko jūrės. Pirklybos ir transporto klausimais paprastai užtemina politiską jūrų reiksmę, ir tik neseniai svietas įgijęs yra keletą labai įdomių veikalų vandenynų klausime, kaip va P. Mahano "The influence of sea power upon history" (1889), Schaferio "Deutschland zur See", ir Ratzelio "Das Meer als Quelle der Volkergrosse".

Baltiko jūrės pradžioje viduramžių išraižomos buvo laivais normaniškių plėšikų, pirklybos gi laukų ji tapo, įsisteigus Hanzos sąjungai (1293 m.), kada 24 miestai nuo Naugardo ir Revelio šiaurėje iki Koelnui pietuose, susitarė politikoje ir pirklyboje bendrauti, o ginčams kilus leisti, tegul Hanzos sueiga Lubekoje juos gėdina. Tuomet Hanza laiko didelę politiską spēką. Kovoje su Danijos ir Skandinavijos valstybėmis Hanzos prievėrtė dar XIV-tame amžiuje Stralsundo santakojė Baltiko jūrės valdymą jai pripažinti ir ji ne tik įvežimą ir išvežimą pulnių prisiravino, bet pasipėlė užtikla patarnavimą viduje ty šalų. Tačiau Danija turėjo savastį Oresundo: ji ėmė mutiua nuo praeinančių laivų, arba juos ir užgrobdavo. Mušyje pas Svendborg'į Hanzos galybė tapo sutrupinta.

Dar XV-tame amžiuje ima ėion ir Hollandų laivai lankytiesi, bet Hanzos pavydumas ir privilegijos privėrtė ciesorij Karolį V kreiptis prieš Danus ir galiaus Speyerio Miesto traktatu Sundas tapo atidaru Hollandijos laivams, užmokant paprastąjį muitą. Dabar pakyla Antverpen, kur 1531 m. biržė tapo įtaisyta. Didelis laivynas, 2—300 laivų su javais iš Baltiko jūrų dusek į metus namon parkeliaudavo. Kada Aleksandras iš Parmos užkariavo Antverpeną, pirklyba perėjo į Amsterdamą. Nors Amerikos atradimas suteikė viduramžių pirklybai smugį Tarp žeminės jūrės, vienok tokio smugio neatjautė Baltiko jūrės: iš ėion gabenama buvo laivų statymo medėga net Ispanijon ir Portugalijon, o javai Anglijon, Ispanijon ir Italijon. Turbut

Baltiko jūrės davė didelius pelnus, kad Hollandų neiveikė Pili-pas II su Amerikos aukso ir silabru! 1595 m. iš Amsterdamo plaukė 85 laivai į Braziliją, Gvineją ir Rytų Indiją, o į Baltiko jūrės 640 laivų su 100,000 tonų važtos! Tik 1602 m. Rytų Indijos kompanija įsteigta tapo su 6 1/2 milijono dukatų ir 800 pirklybos ir karės laivų, o ir tai dar 1666 m. trys ketvirtadaliai Amsterdamo biržės kapitalo buvo įdėti Baltiko jūrų pirklybon.

Jau Gagnini Lenkams nurodinėjo, reikia Gedanoje statyti laivus 7—800 tonų ir atsidaryti kelią į Veneciją, ir veikiai tas miestas apėmė 3/4 dalis visos pirklybos ant Baltiko jūrų. Metinis apsivertimas ėion siekė iki 30 milijonų lenkiškių auksi-nių, o skaičius apsilankančiųjų laivų kartais pakildavo iki 1,200! Gedama, "Vyslos karalienė", labiausiai pražydo už patį Lubeką ir ėion rymojo laimikis Lenkijos ukio žydėjime. [Gedama lėkė yra vadinama Gdańsk, o vokiečiai vadina jį Danzig].

Baltiko jūrės persipynę buvo ir tēbėra interesai visų viešpatijų, kurios vakaruose viena su kita varžėsi ir dėl pirklybos ir dėl politiskos galybės. Net Kuršos hercogas Jokubas (1642—1682) suprato jūrų išnašumą ir todėl mėgino savo laivyną įsteigti; todėl juk ir Rusija stengėsi "langą į vakarus", t. y. į Baltijos jūrės, išsikirsti... Jūrų svarbą supranta visos pajurėje gyvenančios tautos, išskyrus tik Lietuvius, kurių inteligentijos dalis svajonėmis, o ne realiais tautos reikalais gyvena ir tebegyvena. Pas Latvius Valdemaras (1897 m.) žinojo, ką daras, kada jūrinėje Rusų draugijoje sekretoriaudamas, Latviams įsteigė pajurėje net dvi jureivystės mokyklas! Latvių pakilo pirklyba veikiai ir Latviai iki šiam laikui užima vietas Rusijos laivyne nepasiskausias.

Tad nebukime aklai! Pajuriuose gyvenamie, atsiminkime, kad Lietuvų-Latvių padėrmė "langas vakaruose" turi Karaliaučų, Klaipėdos, Liepojuės, Ventpylyje ir Rygoje. Praziop-soti tuos uostus—tai ženklintų ateityje tiek pat, kiek Lietuva priversti vergauti Lenkams ar Vokiečiams!

Lietuvos uostai turės žymiai pakilti, nēsa ten bus centrai pardavimams ar pirkimams, atvežimams ne tik iš mūsų žemės, bet gal-but iš Gudijos, Rusijos ar Lenkijos. Laivai arba išgabens mūsų ir mūsų kaimynų gėrybes svetur, arba iš svetur gabens namon, ar kaimynams, kurie toliaus nuo jūrų gyvena. Su kaimynais galima bus pasidaryti sutartis tai lietai ir—jeigu reikės—už tranzitą jokių muitų neimti.

Jei nu pelno jau nestojuos iš jūrinės pirklybos, tai pats laivų statymas turės šaliai buti pelningas, tuomi labiaus, kad tam reikalingi mūsų gėryės. Igys-tad mūsų žmonės daugiaus patyrimų, daugiaus drąsos, dau-

giaus įsitikėjimo į savo jėgas, ir nebeliks kliečių Lietuvui pastoti tikrą žmogurį, gerbiamu žmonijos nariu!

[Iš Dr. Šlupos knygos "Lietuvių-Latvių Respublika"]

Raštai Svetimose Kalbose Apie Lietuvą.

Kariaujančios valstijos, kaip žinoma, iškėlė ant savo vėliavų tautų teisių apgynimą. Todėl prislėgtosios tautos rupinasi parodyti pasauliui tikrąjį savo padėjimą, kad laukui atėjus, joms būtų pripažintos tautinės jų teisės. Tam tēslui yra įsteigti, ypač neutralėse šalyse, informacijos biurai; leidžiama taipgi, žurnalai, spausdinamos knygos ir knygelės etc.

Lietuva tiek prisikentėjusi kitą kartą, o dabar šuviais išardyta, krauju aplaistya, be abejo, pasinaudos karės laiku augstai paskelbtomis tautų teisėmis ir įgys pilną ir visišką laisvę. Todėl ji nemaziaus už kitas prislėgtasias tautas turi rūpintis iškelti aikštėn tikrąjį savo padėjimą.

Mūsų tautiečiai, kaip pp. Vidunas, Verbelis, Gaigalaitis ir kiti, gana daug yra parašę apie mūsų šalį vokieškoje kalboje. Kaip žinoma, Amerikoje, Philadelphia miesto, kun. J. Kau-lakis, leidžia anglų kalboje mėnesinę apžvalgą A Plea for Lithuania. Europoje darbuojasi toje srityje J. Gabrys. Tarp jo darbų reikia minėti francužiškoje kalboje leidžiamą apžvalgą Pro Lituaniam, kuri pradėjo eiti Parisuje 1915 m., ir vokišką apžvalgą Litauen, pradėjusią eiti 1916 m. Friburge. Šis pastarasis laikraštis dabar jau kaip ir nebeina. Beto, p. Gabrys talpina straipsnius ir žinias apie Lietuvą dar savo redguojamoje apžvalgoje Les Annales des Nationalites.

Tie visi leidiniai, kaip periodiiniai, rupinasi daugiausiai atsakyti į pavienius klausimus, kokius dabartinis mūsų krasto padėjimas iškelia. Savaimi aišku, kad jie neduoda svetimaudami platesnio supratimo apie mūsų tautos gyvenimo visumą.

Tai spragai užkimišė aš išleiau pernai metų francužiškoje kalboje knyga La Lituanie et la Guerre (Lietuva ir Karė), 206 puslapių, su devyniais skyriumi nuo teksto paveiksiais ir dviem žemlapiais. Toje knygoje rupinausi parodyti garbingą mūsų tėvynės praeitį, vargingą dabartinį jos padėjimą, jos pribremimą prie valstybinio gyvenimo ir, ant galo, išdėčiau elementus, kurie turėtų sudaryti naujai steigiamą politiską jos organizmą. Toje savo knygoje kalbėjau apie Lietuvą daugiausiai politiskų žvilgsniu ir daug šiaip jau svarbių ir žinotinų dalykų tenai praleidau.

Tuos mano knygos trukumus puikiai, man rodosi galėjo užpildyti Viduno veikalas Lietuva kitados ir dabar (Litauen in Vergangenheit und Gegenwart). Todėl, gavęs autoriaus leidimą, išleidau tą gražią knygą francužiškoje kalboje. Paveikslius (ilustracijas) padaviau visus, kokie autoriaus buvo padaryti. Beto, pridėjau du savo žemlapius. Istoriškasis mano žemlapis rodo Didžiąją Lietuvos kunikaikštiją Vytauto laikuose, tarp lenkų karalijos ir Maskvos kunikaikštijos, kad aiškiaus matoma būtų mūsų tėvynės galybė tais laikais. Etnografiškasis žemlapis rodo lietuvišką kalbančiųjų mūsų tautos gyventojų užimtą plotą sulyg vakliškų statistikų, kaip Didžiojo, taip ir Mažojo Lietuvos.

Aišku kiekvienam, kad ypač dabar reikia rūpintis suvartoti visus politiskus veiksnus, kurie gali tarnauti tėvynės laisvės išgavimui. Katalikų spēkos, prie to prisidėjusios, nemazai gali ėia nuverti, nes mūsų šalis yra daugiausiai katalikiška. Tuotiksliu parašiau ir išleidau francužiškoje kalboje knygą La Lituanie Religieuse (Lietuva tikėjimo žvilgsniu), 350 puslapių, su 23-mis skyriumi, nuo teksto paveiksiais ir dviem žemlapiais.

Pirmoji tos knygos dalis paduoda trumpai politiską Lietuvos istoriją, antroji išdėda jos tikybų istoriją, o trečioji aprašo tikybų žvilgsniu dabartinį mūsų tėvynės padėjimą.

Ant galo, laiku reikalinga priminti, kad baigiamas yra spausdinti mano leidžiamas francužiškoje kalboje rimtas K. Verbelio veikalas: Rusisch-Lituanen, Statistisch-etnographische Betrachtungen (Rusų Lietuva, statistiskai-etnografiškai tyrinėjimai).

Kas norėtų tų knygų gauti, lai kreipiasi arba prie manęs, arba prie mano leidėjo: Atar, S. A., 11, rue de la Dole, Genève, Suisse.

nuo teksto paveiksiais ir dviem žemlapiais.

Pirmoji tos knygos dalis paduoda trumpai politiską Lietuvos istoriją, antroji išdėda jos tikybų istoriją, o trečioji aprašo tikybų žvilgsniu dabartinį mūsų tėvynės padėjimą.

Ant galo, laiku reikalinga priminti, kad baigiamas yra spausdinti mano leidžiamas francužiškoje kalboje rimtas K. Verbelio veikalas: Rusisch-Lituanen, Statistisch-etnographische Betrachtungen (Rusų Lietuva, statistiskai-etnografiškai tyrinėjimai).

Kas norėtų tų knygų gauti, lai kreipiasi arba prie manęs, arba prie mano leidėjo: Atar, S. A., 11, rue de la Dole, Genève, Suisse.

Kun. Dr. A. Viskantas.

Adresas: A. Viscontas, Albertinum, Fribourg, Suisse.

Lenino Mėginimai Ant Žmonių Kailio.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Savo laikraštyje "Novaja Zizn" (Naujas Gyvenimas) garsus rusų rašėjas ir pats karštas socialistas, Maxim Gorkij išreiškia sekanti nuomonę apie bolševikų vadą Leniną:

"Leninas — rašo jis — yra vienas iš nepaprastiausių žmonių socialistiskam "internacionalui". Jis yra labai gudrus ir turi visas kokybes, reikalingas "vaduui". Jis taipgi absoliutiškai nepaiso ant pasekimių, kokios gali iš jo darbų išeiti.

"Kartais jis yra sentimentalistas, bet tuo pačiu laiku jis neturi jokio pagailėjimo žmonių minioms. Ir jis tiki, kad jis turi tiesą daryti šitą savo baish [bolševikišką] bandymą ant Rusijos žmonių.

"Nuilęs nuo karės ir labai nelaimingi šitie žmonės jau užmoję už Lenino "bandymus" tukstančiais ir tukstančiais savo gyvasčių. Ir tas kaštus dar dešimtis tukstančių gyvasčių daugėja. Bet šita pasibaigėtiną tragedija meapeina Lenino neikie. Jis yra vergas savo dogmos, o jo pasekėjai yra jo vergai.

"Leninas nepazįsta paprastų žmonių. Bet iš savo knygų jis žino, kaip sukelti minias ir kaip užliupsnoti miniose jų aršiausius, žemiausius instinktus [pavilčimus].

Dabuliniskos klijos reiskia Leninui tiek, kiek reiskia mineralai metalurgistui. Ar galima padaryti iš šito mineralo socialistiskai-tautiską valstybę? Iš tikro, negalima, — ir pats Leninas apie tai abejoja. Bet kodėl nepamėginti? O kuom Leninas rizikuoja, jeigu šitas mėginimas nenusiseks? Jis pats nedaug rizikuoja [Tik kiti žmoniai — miniai — gyvastis].

"Ir Leninas tokiu būdu varo savo bandymus toliaus, lygiai, kai chemikas savo laboratorijoje. Bet kuomet chemikas dirba su neįvytais mineralais; Leninas, ant nelaimės, daro savo mėginimus ant gyvų žmonių kailio. O tie, kuriuos jis naikina, yra geriausios rūšies. Leninas veda revoliuciją prie bedugnės. To užginčyti negalima."

LIETUVIŲ AUKOS UŽ LAISVĘ.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 5th day of June 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Oficiališkose Suvienujų Valstijų surašuose randame sekanti lietuviškas pravares tarp užmuštų ir suėstų Amerikos kareivių Francužijoj:

Gegužio 29 dienos surašas:

Juozapas Damskevičius iš Pittsburgh, Pa. — užmuštas mušyje.

William Ringus iš St. Paul, Minn. — suėstas (paskelbta Kanados surašuose).

[Lakunų Leit. Buckus, sykiu su instruktorius Leit. P. G. Milleder iš Tallaferro netoli Fort Worth, Tex., nukrito su mašina ir lengvai susižeidė. Jo draugas Milleder tapo sunkiai sužeistas ir mirė].

Birželio 2 dienos su-
rašas:
Serž. E. F. Pettis iš Gordo,
la. — mirė nuo žaidų.
Damininkas Zutskis ir Erie
Pa. — sunkiai sužeistas.
Birželio 3 dienos su-
rašas:
Teodoras Benevičius iš Web-
ster, Mass. — užmuštas? (pirmaus
pakeičtas, kaip sužeistas).
Pasizymėjo.
L. Kantravičius, tarnaujantis
prie kulkasvaidžių, tapo sykiu su
kitais pažymėtais diviziono pri-
sakymuose už apreiškta mušyje
narusma.
Ignas Parėdnė, iš Lawrence,
Mass., kaip praneša tos vietos
anglų laikraščiai, už nepaprastą
narsumą mušyje tapo francūzų
valdžios apdovanotas kareivuo-
ju kryžiumi. Jis yra lengvai su-
žeistas.

SUKRUSKIM.

Mes lietuviai privalome at-
dėliai taisyti gyvenimo būdą, —
kitais mes negalime daug at-
siekti. Nuo spaudos atgavimo
mes padarėme didelį žingsnį
pirmyn, tačiau dar toli iki
to, kol mes pasivysime progre-
syvius tautas, ypatingai pra-
monėje.

Pora dešimtų metų atgal Lie-
tuvijoje mes patys mažai užsiė-
mėme pramone. Tą atlikdavo
kitatačiai. Mes-gi arėme žemę.
Šis užsiėmimas, maity, la-
biausiai tinka tik lietuviui ra-
minui, tačiau, praktiškai gyve-
nime dēlei įvairios rūšies prie-
spaudų, turėjo paskęsti ištautė-
jimo vilnyje.

Kaimiečio dvasioje išaukšti,
mes atkeliavome Amerikon ir
tuojau turėjome griebtis už da-
lyvų mums visiškai svetimų.
Ukininkavimo sąlygos čia visi-
škai kitokios, o antra, tuojau ta-
pome apsvaiginti miesto sma-
gumais bei įvairumais. Daug
sunkiau yra ramiai kaimiečiui
grumtis miesto sukurtyje, tarpe
nepažįstamų žmonių, girdint ne-
suprantamą kalbą. Praeina daug
laiko, kol žmogus susipažįsta su
naujomis gyvenimo sąlygomis ir
sudaromi būdai, kaip lengviau ko-
voti už buvį neprielankios ap-
linkybės. Čia pramonė, indust-
rija, amatai, kurių mes nemoka-
me, nepažįstame. Turime išpra-
džių su visuokiu susipažinti, o
tik vėliau šį-tą pasekmingiau
dirbti. Patarlė sako: "Pradžią
darbą gaisina" ir visi mes su
tuo sutinkame, nes visi mes
naujai Amerikon atvykęs pirmo-
se dienose pusėtinai turėjome
skursti.

Ilgiau pabuvus, dalykai ge-
rinosi ir patyrus daugiau, pra-
sisiekėme vieni vaizboje, kiti
profesijoje. Tą mes padarėme
kas savo atskiromis įjėgomis.
Susijungę-gi keruon, mes ne-
ėsamė dar ką nors svarbesnio
įvykdinė. Vienoje-kitoje vieto-
je įsteigtos nedidelės koopera-
cijnės krautuvės, bet jos pa-
prastai neilgai gyvuoją, o kurios
gyvuoją, tai neperpuikusiai.

Amerikos pramonininkai aty-
džiai tēmija kasdieninį gyveni-
mo būdą ir amu laiku pagamina,
kas žmonėms reikalinga. Tą
padaro sujungtomis spēkomis.
Kas labiausiai reikalinga šia-
dien Lietuviams Amerikoje? Per-
penkiasdešimt metų neturėjome
spaudos. Neturėjome progos iš-
mokti skaityti. Daugumas pa-
tįs per save jau suaugę prasi-
lavinome atkeliavę Amerikon,
nes čia mokyklos diena ir nak-
tį atdaros.

Gyvename žingėdžiausiam pa-
saulio laikotarpyj. Žinias dabar
turime gauti kasdieną. Reikia
dienraščių. Didesnė mūsų vien-
gencij dalis, apart prigimtos lie-
tuviškos kalbos, jokios kitos ne-
pažįsta. Apskaidiavus lietuvius
Amerikoje, pasirodo, kad turime
turėti dienraščius dešėtikais.

Laikraštis "Lietuva", iki šim
laikui ejęs kartą į savaitę, ne-
užilgo žada būti dienraščiu.
Tėmydami į lietuvių reika-
lavimus, mes matome didelę dir-
vą šiam laikraščiu. Amerikos

Lietuviams būtina reikalingas
svarus prakilnus dienraštis.
Sujungtomis pajėgomis, pa-
ganinkime tą, be ko mes lietu-
viai ilgiau negalime apsieiti.
Pirkime dienraščio šėrus.
"Lietuvos" dienraščio Komisija,
814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

VISU AMERIKOS
LIETUVIŲ DOMAI.

Is kelių vietų mums pranešama
apie lenkų pastangas is lietuvių
išgauti parašų po tam tikromis
blankomis. Is Pernsylvanijos ir
New Jersey tulų kolonijū mums
praneša, kad, ten lenkai, vieną-
kitą sulenkėjusį lietuvių pasigave,
vaikščioja po lietuvių stubas ir
kalbina lietuvius rašyti po tu-
la rezoliucija, kurioj buk užrei-
kiama, kad LIETUVIAI NORI
PRIE LENKIJOS KARALIJOS
FRISIDETI. Vaikščioja lenkai —
parenkama žmones lietuviams
žinomi — dažniausia laiku, ku-
met vyrai dirbti išėję, o is mo-
terių parašai įvairiais bauginimais
išgaunami.

I viršminėtus dalykus atsivel-
giant, kad nedavus progos sve-
tiniams lietuvių prigauti, atsi-
kreipiame į gerbiama kunigija
laikraščius ir visuomenės veikė-
jus, kuoplačiausia skelbti lietu-
viams is sakyklų, per spaudą,
draugijų susirinkimus ir visais
prieinamais budais:

a) Kad lietuviai nesirasytų po
jokiomis kitomis rezoliucijomis,
kaip tik tomis, kurias užgėrę
Lietuvių Tarybų Pildomasis Ko-
mitetas, o Amerikos Lietuvių
Taryba išsiuntinėjo.

(b) Rašyti vien tikėtai po
PROTESTU prieš Vokietijos no-
rą Lietuvą pasivergti. Tame pro-
teste Lietuvai visiškos nepriklaus-
omybės reikalaujama.

(c) Su lenkų ar kitais nežino-
mais parašų rinkėjais lietuviams
netiko bendro neturėti.

Amerikos Lietuvių Taryba.

IS CENTRALINO KOMITE-
TO POSĖDŽIO.

Am. Liet. Cent. K-tas 28
d. gegužio turėjo savo posėdį,
kur dalyvavo: J. S. Lopatto, Dr.
J. Šliupas, R. Karuza, F. Živat-
kauskas, Dr. Bacevičia, M. Bu-
činskas, V. F. Jankauskas ir ra-
štinės vedėjas P. Bukšnaitis. Tą
dieną pasirašyta ir ant C. K-to
čarterio, kuris inkorporuojama
Augsčiausiam Teisme.

Čia reikia pažymėti svarbiausie-
ji nutarimai, padaryti šiame po-
sėdyje:

1.—Prisidėti prie rengimo Dr.
Šliupui maršuto, kuoni užsiims
trīs organizacijos: L. N. F., C.
K-tas ir A. L. T. S. Komite-
tan išrinkta V. K. Račkaukas.
2.—Priimant čarterį, C. K-ta
telieka reguliariai narių-direkto-
riai, kurie už visą C. K-to darbą
atsako prieš valdžią ir mūsų vi-
suomenę. Taigi buvęsieji ikišio
kandidatai patįs savimi atpuola.
Dabartinė sąstata K-to narių yra
šitoki: pirmin. — J. S. Lopatto;
vice-pirmininkai — F. Živatkaus-
kas ir P. Vilmonas; izdininkas —
M. W. Bush; sekretorius —
V. K. Račkaukas; nariai: Dr.
J. Šliupas, T. Paukštis, R. Ka-
ruza, V. F. Jankauskas, Dr. A.
Bacevičia, B. K. Balutis, K. Ma-
karevičius.

3.—Laikyti atdarą C. K-to
ofisą lietuviams kareiviams, lan-
kantiems New Yorka. Prie to,
susiėsti su Y. M. C. A. ir kreip-
tis į visas mūsų redakcijas, kad
jos siuntintų bent po porą ko-
pijų savo laikraščių ir knygų į
visų camp'ų knygynus ir po ke-
letą egz. — į Franciją, veikian-
čiaijai armijai.

Mezliavos jau pradėtasai dar-
bas šiame susirinkime visiškai
užgirta. Komiteto nariai, kurie
iki šiol nebuvo antsideję mokes-
tim, dabar pasirašė ant pasizade-
jimų.

Mokės kas mėnuo nukentėju-
sios Lietuvos Izdan sekanciai:
Dr. J. Šliupas — \$10.00; Dr. A.
Bacevičia — \$10.00; poni L. Šliu-
pienė — \$3.00; V. F. Jankauskas
J. S. Lopatto, pirmin. — \$10.00;
— \$5.00; F. Živatkauskas —
\$2.00; M. W. Bush — \$7.00;
raštinės vedėjas P. Bukšnaitis —
\$1.00.

REIK STIPRINTI LIET.
ŽEMĖS BANKAS.

Lietuvių tauta dideliais žings-
niais atinasi prie laisvės. Gir-
dėtis, kad lietuviai visur stei-
gia savo įstaigas, reikalingas
kiekvienoj neprigulmingoj šalyj.
Ateina žinios, kad neužilgo ren-
giamsi is Voronežo perkelti
Vilniun ir Kaunan visas Lie-
tuviškas mokyklas.

Neužilgo, turbūt, — kad tik
abelna karė pasibaigtų, — galės
ir Lietuvos Žemės Bankas pra-
dėti Vilniuje veikti. Reikia prie
to rengtis, ir tai rimtai rengtis.
Abejonių negali būti. Norėjome
Lietuvos, tai dabar norėjome
prisidėti ir prie jos atstatymo,
prie jos sutvarkymo ir pakelimo.
Kitaip visos mūsų pastangos nu-
eity niekais.

Iki šiol Liet. Žemės Ban-
kui sumokėta apie \$75.000.
Tuli, užsirašiusieji L. Ž. Ban-
ke šėrus, dalį įmokėję, dar lau-
kia. Viso pasidarys, kai visi
sumokės, apie \$125.000. Bet
ką tai reiskia tokiame rimtam
ir tokiame svarbiame dalykui?

Su šimtu tukstančių, — kad
ir su dviem, — valstijos neat-
statysi. Lietuvos lenkų-dvari-
ninkų neįsireliuosi, ukininkams
daug pagelbos paskolomis neat-
neši.

Reikia daugiau surinkti, o
kad surinkus, reikia dirbti, o
pirm visko reikia, kad pritari-
mo ir pagelbos gero noro Lie-
tuvijū turėjus.

Taigi prieš išvažiuosiant į
Lietuvą, by tik karė užsibaig-
tų, aš dą kartą manau apva-
žiuoti bent svarbesnes lietuviš-
kas kolonijas. (Lankysiuosi,
kur ir kaip prisitaikysiu: p.
Simkus kartas nuo karto rengia
vienur-kitur chorus; jei busiu
vietinių rengėjų kviestas, prie
choro prisitaikysiu.

Washingtono Lietuvių Infor-
mocijų Biuras ir susirinkimas
Lietuvių Washingtono lanky-
muisi pas prezidentą tarė leisti
kalbėtojus po Lietuvių koloni-
jas. Mane kvietė prisidėti. Ten
kartas nuo karto prisiliesiu.

Tulos kolonijos, kuriose vi-
siškai nebuvo, arba kuriose
nors buvę, bet kurios Lietu-
vių sumanijams turi priejautos.
Jeigu užkvies, — ten pats vie-
nas atsilankysiu.

Pirm visko vienok, sakiau, ti-
kiuosi, kad garbingieji laikraš-
čiai, gerbiameji klebonai ir taip
lietuvių-tautiečiai tame darbe
man pagelbės, nes ištikrųjų yra
reikalas ir laikas.

Kun. Jonas Žilinskas.

KODEL PRAGYVENMAS
YRA BRANGUS?

Ar jūs skaitot laikraščius kožną
dieną? Jeigu skaitot, tai esate
patėmiję, kad dabar karės laiku-
se yra stoka maisto, ir Amerikos
ukininkai neįstengia išmaityti pusę
pasaulio, nes Amerikoje yra vi-
sai mažai ukininkų, ir tie patįs
ką užgina, tai atimta didžiausias
kainas, ir jie dabar pastojų to-
kiaais neprigulmingais, kad ir di-
žiausias miesto kapitalistas turi
jam galvą lenkti. Bet, dabar tai
dar nieko. Po kare, kaip išvez
maistą po visas pasaulio dalis, tai
nežinia kiek jis tasyk ims už sa-
vo produktus, o be maisto nei
vienas negali gyventi, kad ir tur-
tingiausias žmogus. Ir jis turi
turėti maisto. Bet jeigu jis tu-
ri milijonus, tai jam dar šiaip
taip pragyventi, bet biednas žmo-
gus, jeigu jį darbdavys neįsinau-
doja, tai tasyk ukininkas pasiima
į savo rankas, ir tas viską nuo
jo atima.

Tai broli tautiečiai, cik ant ukė-
ir buk neprigulmingu, nes dabar
ukininkai valdo pasaulį; jųjū ran-
kose yra visų žmonių gyvasčiai
ant jųjū visi pasitiki, ir jū visi
žiūti.

Vaziuokite į Phelps, Wiscon-
sin, o ten rasite žmogų, kurie
jums pagelbės, duodamas jums
pradžią, parduodamas jums vėg
ant lengvų išlygų. Miesteli
Phelps yra labai gražioj vietoj,
ant ežero kranto, jame yra puikių
fabrikų, gražių krautvių ir ap-
gyventas gero budo žmonėmis, ir
jau yra keletas lietuviškų sei-
mynų.

Ten yra didelė kompanija, kur
turi suvirš 30,000 akrų žemės
prie viršminėto miestelio, prie ge-
rų kelių, upelių ir ežerų. Tai
jūs raškit jiems, o jie duos jums
geresnes informacijos, pas juo
yra lietuvių žmogus, A. J. Bachu-
nas, tai jūs galite rašyti rašyti
lietuviškai. Jųjū antrašas yra
Sanborn Land Co., Phelps, Wis-
(Apgarsinimas)

Geriausias budas dėl įtrininio
Neturi stokuot nei viename name
Dro Richter to
PAIN-EXPELLER
Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų
naminių būdų pas letuvnikus ir
visame pasaulyj.
Tikras tikrai su pažymėta marke
"KARA"
35c ir 65c. butelikuose visose aptiekose arba
atšiai nuo
P. A. DIGHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Pajieškojimai.

Jurgis Y. Yenciukas is Buktin-
ky, Simno parap., Suvalkų gub.
Pajieškai Stenluko. Girdėjau, jis
gyveno Worcester, Mass., o dabar
nežinau kur, ir Juozo Yenciuko, pri-
miaus gyveno Detroit, Mich. 591
Trembul.
Atsiskaukite adresu:
Jurgis Y. Yenciukas,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo sesers Vero-
nikos Romaniški, po vyru Zig-
montienė. Viduklės parap., Kau-
no gub. Gyveno 4 metai atgal
Minersville, Pa. Dabar nežinau
kur randasi.
Atsiskaukite adresu: Petronė
Lazauskienė 2421 So. Leavitt St.,
Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozapo Ud-
ros, Klovyskių kaime, Salakų parap.,
Zarasų pav., Kauno gub.
Jis pats, ar kas apie jį žino mel-
džiu atsiskaukite adresu:
Mr. V. Udras, P. O. B. 31 Hilcrest,
Abbarata, Canada.

REIKALINGAS GERAS ZE-
ceris spaudos darbų statymui
Taipgi reikalingas AGENTAS
ir geras VAIKAS, kuris norėtų
išmokti spaustuvės darbą.
LIETUVA, 814 W. 33rd St.

SATURDAY
ONE MEAL
WHEATLESS
USE NO BREAD CRACKERS,
BUTYR OR MARGARIN FOR
CONTAINING WHEAT

SUNDAY
ONE MEAL
WHEATLESS
USE NO BREAD CRACKERS,
BUTYR OR MARGARIN FOR
CONTAINING WHEAT

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE

ISTEIGTAS 1886 METAIS

Kapitalas 1 Sausio, 1917, \$145.000
Pomirtinių išmokėjo \$92.715
Ligoje pašalpų \$52.813

Moka pomirtinių \$150, \$300, \$600
ir \$1.000. Moka ligoje pašalpos—
\$6.00 \$9.00 ir \$12.00 į savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlačius, Moksleivius, Politiskus Kanki-
nius, Imigrantus ir rečia visus prakilnius lietuvių tautiš-
kus ir kulturiškus reikalus.

ŽMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį „TĖVYNĖ“ su ilius-
truotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą
gauna dovanai. Leidžia kningas, kurias nariams duodama už
pusę kainos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniau-
sia, didžiausi ir tvirčiausia apdraudos, pašalpos ir kultūros
organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas
prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas pla-
tesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS
307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY.

Am. Pardavimo.

PUIKI PROGA LIETUVIUI
OTOGRAFISTUI.
Parsiduoda išdirbtas bižnis (Photo-
graphie gallery) su visais prietai-
smais, už prieinamą prekę. Bižnis
daromas su Lietuviais, Lenkais ir
Slavokais bei Hungarais. Del pla-
tesnių žinių kreipkitės pas:
M. K. Mockevičių
22 Maryland Ave., Dayton, Ohio.

Pigiai parsiduoda krautuvė, ku-
rioj užlaikoma groseris šaldiniai ir
Sodinė Smetona (Ice cream). Gera
lietuvišais apgyventa vieta.
Priežastis pardavimo — liga. At-
sisaukite pas,
Reynolds, 2955 Emerald Ave.

BUK SOFERIU.

ta. Niekomet nebuvo toks didė-
Laikas yra gauti sau tinkamą vie-
šą soferių reikavimą kaip da-
bar. Mes duosime užsiėmimą
kiek vienam pabaigusiam kursas
mūsų mokykloje. Mokymai na-
sinaudojami. Individualinė siste-
moms — nuoseklus pažinimas ir
praktika važinėjime automobiliais
visokių rūšių. Prityrę mašinistai
pamokis tamsta ir suteiks tin-
kamus patarimus ir nurodymus.
Mūsų mokyklai netruksta geriausių
automobilių ir kitų prietaisų.
Užtikriname tamsta kad tuojau
gausi leidimą. Dieniniai ir va-
karniniai kursai. Visas kursas
\$25.00. Federal Ass'n of Auto
Engineers, 1214-16 Jackson Bld
(Inc.)

Dr. K. Drangells
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drexler 8052
Chicago

Mildos
Teatras
3138-42 S. Halsted St.
Prasideda 7 valanda kas vakaras.
Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.
Žemai 15c
Viršui 10c
Cia prirokojama ir karis mokesčiai
Tai yra puikiausia vieta
praileidimui tiuos laikų

Dr. P. G. Wiegner
Prisima valandos: nuo 8 iki 1215 ryto
ir nuo 7 iki 9 vakaro
3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

JOSEPH A. AMBROSIOUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7211
CHICAGO, ILL.

Dr. A. L. Yuška
Gydytojas
Chirurgas
Gyvenamas:
731 W. 18th St., netoli Halsted St.
Ofisai:
1900 S. Halsted St., kampas 19tos

UKES - - PIRKEJAMS
Atsakymai ir Darodymai

Simtai žmonių atrašo mums klausdami: "ar tai gali but, kad
jūsų kompanija pagelbėjo ukininkams del prasidėjimo?" Ir kaip
tai gal' but, kad jūsų kompanija parduoda ukas taip pigiai ir ant
tokių lengvų išmokėjimų. Gal but, kad žemė nėra labai gera, ir
gyvenimo negalima padaryti?

Butų didelė mūsų klaida, kad mes garsintume per laikraščius
ir skelbtume laiškuos, jog taip yra, mes taip darom ir išpildom, o
ištikrųjų yra kitaip ir mes neįspildytume to, ką sakom. Nes toks
pasigelgimas mums naudos neatnešų. Žmogus atvažiavęs sužino-
tų, kad taip nėra ir kad mūsų kompanija neįspildo to, ką skelbia,
tai ne tik ką jis nepirktų, bet ir savo draugui pasakytų.

Mes turime šimtais žmonių, kuriems mes esame padarę ir taip
darom taip, kaip mes skelbiame. Visi džiaugėsi atradę tokią pro-
gą kaip mūsų kompanija duoda. Netikėtai gali duoti paluodijimą
nuo savo ukininkų, bet ir nuo Wisconsin valstijos. Jie žino
labai gerai mūsų kompaniją ir mūsų žemę, ir jie myli mūsų kom-
panijos pardavimo būdą.

KUPONAS
GERBIAMI TAMSTOS:—
Malonėkite prisijusti man visas informacijas apie jūsų ukas,
kurias jūs garsinate.
Vardas ir pavardė
Adresas
Miestas
DEPARTMENT O.

Kodel mes galime parduoti taip pigiai

Kožno vertelgyste yra prakilnesnės organizacijos kurios stovi aug-
čiau visų kitų, organizacijos, kurios žino ir yra išsilavinusios tam tikslui,
ir kurios užsidirbusios sau vardą per teisingumą, nepaįlstančių patarna-
vimu del žmonijos labo, tai tokia organizacija gali gyvuot tarp žmonijos
per metų metus.

Ką tokios organizacijos reprezentuoja į laukus vertelgystės Sanborn
žemės kompanija, reprezentuoja pardavimui žemes, ukas-farmas.
Šita organizacija turi tukstančius akrų žemės, prie gražaus miestelio
Phelps Vilas County Wisconsin.

M s esame didelė organizacija ir valdome didžiausius plotus žemės,
bet mes atjauciame žmogų kuris nori 40 akrų, ir duodam tokį patar-
navimą kaip ir katras nori 160 akrų ar daugiau, pas mus abiųj srovų
žmonės yra taip pat užganėdinti, taip biednas kaip ir bagotas.
Mes turime ukės žinovus ir jie visada yra pasirengę naujam gyven-
tojų patarnauti, ir tą viską atlieka jis jam be jokio atlyginimo.
Mes skolinam pinigų savo naujiems gyventojams pirmimui gyvulių,
statymui daugiau triobų ir del pagerinimo ukės ir už mažą nuosimtį.

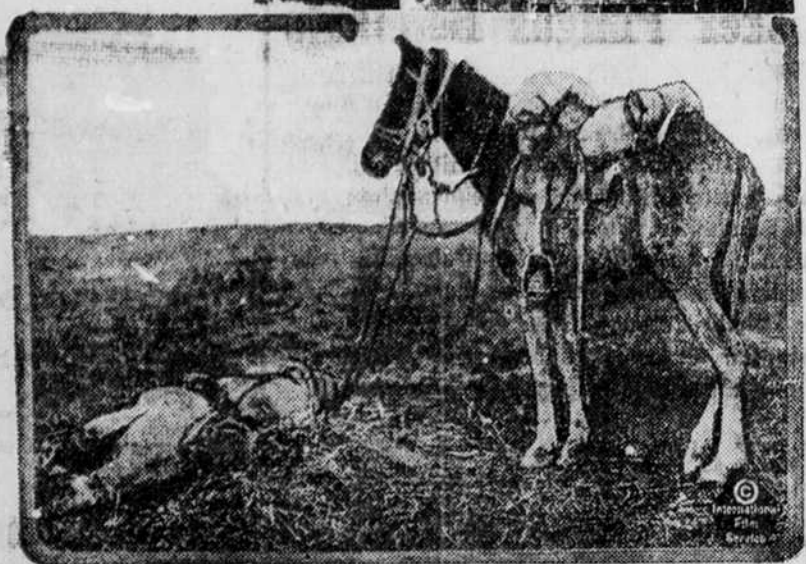
Mes duosime jums daugiau informacijų jeigu iškirptę tą KUPONA at-
siųsite mums adresuodami:
SANBORN LAND CO.
Phelps, Vilas Co. Wisconsin
A. J. BACHUNAS, Kolonijos Direktorius.

Lietuvos Atstatymo Bendrove

išmokejome 4 nuošimčius dividendo. Norintiems pirkti Rusiškų Rublius parduodame juos ant vieno punkto pigiau, negu bile koks Bankas Amerikoje ir negu skelbiamas yra laikraščiuose rublių kursas.

LITHUANIAN DEVELOPEMENT CORPORATION. 320 Fifth Ave., New York, N. Y.

Kviečia prisidėti prie jos su Šerais: vieno Šero kaina 10 dolerių. Vienai ypatai parduodama 5 šerai ir daugiau. 1917 m. jau užsakymus stuskite ir reikalaukite informacijų šiuo adresu:

ISTIKIMAS NET IKI GALUI

Arklis stovi ties lavonu savo užmušto "pono". Gulintis ant žemės vyras yra austrų kavaleristas, nuskintas italų kulkos.

IS LIETUVOS.

AR LIETUVA GALI BUTI NEPRIKLAUSOMA VALSTYBĖ?

Plotas ir žmonės.

Dabartinėje karėje iškilo ir Lietuvos vardas, nors, be abejo, ne tam buvo šioji karė pradedama.

Jau nuo senai skelbėme Lietuvos nepriklausomybės reikalingumą. Maziau turėjome progos pagavoti, kaip ji atrodytų gyvenime.

Mūsų kraštas — Lietuva — susideda iš Kauno, Vilniaus, ir dalies Gardino gubernijos su siaura pajurio juosta Kuršo gubernijoje.

Tas žemės plotas turi apie 106,832 kv. kilometrų *) ir turėjo 4,882,754 gyventojus (skaitmenys 1909-1910 metų).

Smulkiau išdėstant, jei skaičiuotys su vokiečių okupacijoms (užėmimo) ribomis, kurios, kaip tyčia, sudaro rytus mūsų žemės skiriamąją sieną, tai Lietuvos plotas susidėtų tokiu būdu:

Kauno gub. (be vandens) —	50,189
Vilniaus gub. (be Vileikos ir Disnos apskr.) —	30,040
Gardino gub. (be Bielskio, Braastos, ir Kobrino apskr.) —	25,720
Suvalkų gub. (be Augustavo ir Suvalkų apskr.) —	8,799
Naugarduko apskr. dalis (Minsko gub.) —	2,000
Kuršo pajurio juostelė (nuo Rusijos sienos iki šventosios upės) —	84
Iš viso	106,832

Lietuvos gyventojų tame pačiame plote buvo (1909—1910 m.)

gubernijos	žmonių
Kauno	1,750,700
Vilniaus	1,438,220
Gardino	1,147,550
Suvalkų	465,000
Kuršo	2,284
Minsko	30,000
Iš viso	4,883,754

Savo tautybės dėsne pusė yra lietuviai, daugiau kaip 20% — gudai. Lenkai, žydai pasiskirstę po visą kraštą sudaro po 12% (nuošimčių).

Neprošalį būtų sulyginus savo kraštą su kitomis mažomis Europos valstybėmis.

Maziaušią žemės plotą užima Belgija, kuri turi 29,455 kv. kil. su 7,451,903 gyventojų.

toliau eina:

kv. kil.	gyventojų
Holandija	33,078
Danija	38,069
Šveicarija	41,324
Serbija	48,303
Portugalija	92,675
Bulgarija	96,345
Rumunija	131,353
Norvegija	322,981

*Kilometras — tai vienas verstas.

Lenkijos sienos dar nėra nustatytos, bet jei skaičiuoti lenkų tautos gyvenamas plotas, tai sudarytų maž daug 108,652 kv. kilom. su 3,059,934 gyventojais.

Išsiaiškę į tuos skaitmenis, randame, kad Lietuvos valstybė užimtų savo ploto didumą tarp šių mažų valstybių 5 vietą (iš 11), o gyventojų skaičiumi 6-tą.

Kadangi Lietuvos teritorija (žemė) siekia Baltijos jūrą, tai ji turi tikrą, liusą susisiekimą su pasauliu, su kitais kraštais.

Jeigu net reikėtų pasilikti Lietuvos valstybei tik etnografinės ribos, t. y. tuo plotu, kur gyvena žmonės kalbantieji lietuviškai, tai ir tuomet Lietuva turėtų apie 70,000 kv. kilom., o jos gyventojai sudarytų 3 milijonus žmonių su viršum.

Tokių būdu, išsiaiškę į mūsų tėvynę, matome, kad ji nėra nei permaža nei permenka, kad sudarius atskirą valstybę. Turime pripažinti, kad mūsų valstybė būtų ir didesnė ir daugiau būtų joje gyventojų, kaip kai kuriose kitose valstybėse. Jeigu gi pažvelgsime, kaip tos valstybės (Serbija, Belgija) uoliai kovoja dėl savo nepriklausomybės, kaip toje kovoje darbo žmonių sluogsniai lieja su pasisventimu savo kraują, neša visas sunkybes, tai suprasime, kad savo mažoji nepriklausomoje valstybėje jiems buvo gera, ir jie nori būti dalimi kitos, kad ir didelės ir turtingos valstybės.

Tolimesniuose straipsniuose turėsime peržiūrėti, kiek mums duoda krašto atkio statistika (sąskaita mūsų turtų žemėje, pramonėje, prekyboje ir kitur) — ką mes savo krašte turime ir ar galėsime mes patys savo krašto produktus ar maisto gautais patenkinti savo reikalus. A. D. (iš "Barbo Balsas").

Žagarė (Siaulių apskr.) Sausio 27 d. čia įvyko susirinkimas pavargusių pašalpos draugijos Draugija visai nauja ir neseniai pradėjo gyvuoti. Prie draugijos priklauso 60 narių. Su prašymu pašalpos į valdybą susijungė krepšius daugiau kaip 400 žmonių. Varguolių čia esama visgi daug ir jiems aprūpinti reikia daug išteklių. Valdyba pranešė susirinkimui, kad pasisekė iš vietos valdžios gauti nupirkti 80 cent. bulvių ir 25 cent. miežių, iš kurių padirbta kruopų, kad išdalytų veltui vietiniams pavargėliams. Sausas.

Skaisgiris. (Siaulių apskr.) Vietos jaunimo pastangomis, vasario 3 d. įvyko mokyklos namų viešas vakarėlis; suvaidinta "Klojime". Po vaidinimo buvo sakyta kiek eilių ir paskiau šokta ir žaista. Publikos prisirinko iš aplinkinės apylinkės. Pelnas nuo šio vakarėlio 147 mk. skiriamas naudai busimos vietinės mokyklos. Sausas.

Stingių Kaime, (Žagarės par.) Kaimo vaikams čia nuo pradžios šių metų įsteigta pačių gyventojų privatinė mokyklėlė su pradžia mokslams. Mokykloje jau yra daugiau kaip 40 vaikų. Norinčiųjų įstoti dar yra tiek. Mokytoja yra to paties kaimo viena mergaitė. Sausas.

(Iš "Barbo Balsas")

Ką Reikia Išrasti

JAUGU norite žinoti, ką išrasti ir koki išradimai gali būti reikalingi, tai rašyk reikalaujamas mūsų Lietuviškoje kalboje knygtelę p. v. "LIETUVISKAS ISRADEJAS" kurią kiekvienam išsiunčiame "DYKAI" ir ji jums parodys ką ISRADEJAS KAIP GAUTI PATENTĄ IR KAIP JI PARDUOTI. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES INC. 250 Broadway (LA) New York, N.Y.

Dr. P. Zilvitis
LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
Tel. Draver 1779 Aplinkos Tel. Draver 8143
3203 So. Halsted St., Chicago

DR. A. P. GURSKIS
...DENTIST...
Hours: 9 A. M. to 9 P. M.
Except Sunday
1847 W. 14th St. Cicero, Ill.
Corner 49th Ave.

Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limfadenitą, mėsienėjusias ir pasilpinčias vyrų ligas.

F. P. BRADCHULIS
...LAWYER...
Lietuvio Advokatas
105 W. Monroe St., Cor. Clark
Room 1207
Telephone Randolph 5598
Gyv. 3112 Halsted St. arti 31 St.
Phone Yards 2390 CHICAGO, ILL.

THURSDAY
CHIT MEAL
WHEATLESS
USE NO BREAK CRACKERS.
TASTE OR BREAKFAST FOODS
CONTAINING WHEAT

MONDAY
ALL MEALS
WHEATLESS
USE NO BREAK CRACKERS.
TASTE OR BREAKFAST FOODS
CONTAINING WHEAT

TUESDAY
CHIT MEAL
WHEATLESS
USE NO BREAK CRACKERS.
TASTE OR BREAKFAST FOODS
CONTAINING WHEAT

WEDNESDAY
ALL MEALS
WHEATLESS
USE NO BREAK CRACKERS.
TASTE OR BREAKFAST FOODS
CONTAINING WHEAT

DOMAI Lietuviams!

JOKUBAS RASLAVICE, praktikavęs per 12 metų aptiekose, gavęs pilnas tiesas (diplomą) atidarė savo aptieką prie 37 gatvės ir Wallace gat. (3700 Wallace St., Chicago). Pasirūpina lietuviams su reikalais kreiptis prie jo, nes galima tikėtis pas jį geriausio patarimo. Jis turi artimus ryšius su daktarais (profesoriais). Per jį galima gauti examinaclą ligonio už nužemintą kainą, o biedniams už dyką. Užlaiko visokias gyduoles ir Europiškąs žoles. Per ilgus metus praktikos, patyrė tikras gyduoles nuo sėkančių ligų:

NUO NUSILPNĖJIMO SKILVIO IR SKAUSMO PO KRUTINE.
NUO SILPNUMO IR GALVOS SVAIGIMO.
NUO REUMATIZMO.
NUO KOSULIO.

Bandykite, — nes gvarantuoją už geras pasekmes "alsty", kad ir liga būtų seniausią. Išdirba ir kitokias gyduoles: nuo spuogų, kraujo vlymo, nerviškumo ir kitokių ligų. Vaikams nuo vasarinių ligų (susikidimo vidurių), nuo kosulio ir karščio; taip pat ir dėl vyrų bei moterų.

Jokubas Raslavčia
3700 S. Wallace St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 458 ir 478.

DIDELIS METINIS PIKNIKAS
Parengtas

L. T. Draugystės Liuosybės

NEDĖLIJOJE, BIRŽELIO-JUNE 16 D., 1918

A. Blinstrupo Darže (Leafy Grove), Willow Springs, Ill.
Pradžią 9-tą valandą iš ryto

Ižanga 25c. Porai
Nuosirdniai kviečiame visus Lietuvius ir Lietuvaites atsilankyti ant mūsų Pikniko, nes bus puiki muzika ir kiti paslinkimimai. Kviečia KOMITETAS.
P. S. Vaziuokite iš visų dalių miesto iki Archer Ave. ir Archer Cicero iki City Limits, paskui Joliet iki Leafy Grove.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMASI
Mes nesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai suėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusipirkant sau drabužius pas mus. Vyras ir vaikinas padarome ant orderio mautis siutus ir overkotus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį neblotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus siutus ir overkotus parduodame po \$5.00 ir brangiau.
Naudas ir truputėlį dėvėtas kelines nuo \$1.00 ir brangiau. Vėlkų siutus \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valizai.

S. GORDON
4415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Gloras atdaras karčioną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdientais — iki 4 val. vakare.

Didele Lietuviška Krautuve.

Užlaikau liaudies dainas, branzalietus, ir kitus auksinius daktus, ir visas kitas Lietuviškas knygas, kaip avasilais taip ir svietikas. Taipgi yra didelės pasirinkimas gramofonų ir rekordų. Čia parduosiu tik kelis:

Columbia Grafonola garsiai įrašyta ant pavesinio yra puikūs garsai pradėję Columbia įrašų instrumentu. Turi auksinį ir sėdėjį balsą ir garsina 10 ir 12 colinius rekordus.
KAINA \$18.00
Kaina \$45.00

Columbia Grafonola, toki, kaip ant pavasario, yra auksiniai garsai ir auksiniai įrašai. Kaina \$30.00

E 2356 Lietuvos Tėvynės Mūsų ir Tykiai Nemunės tēka.
E 2358 Darbininkų Marselės ir Sukulime kova.
E 1169 Eina garas nuo rubėzius ir Siuntė mane motinėle
1350 Naujoji Gdynė. Dainas.
3624 Kur Upelis Teko. Senapjūtė.
3625 Sūduo Lietuva. Mitasas Uza.
3626 Letijos Ziedas. Ant Sėsupės Kranto.
Nauji Rekordai
E 3796 Eišiu Mamai pasakysiu ir Bernuželi nesvoliki:
E 3799 Vilniaus Pukla ir Tamsioji Naktis, valsas.
E 3796 Kur Vėjau Pūcia ir Esi Garsingas Vyras.
E 3796 Jau kad as Augau ir jį Nedėlėle
Norint pinigų gauti prisijust iškalno, arba užmokėti tavorą priimant.

J. F. BUDRIK
3343 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Little Americans
Do your bit
Eat Corn meal mush-Oatmeal-Corn flakes-Hominy and rice with milk. Eat no wheat cereals.
Leave nothing on your plate.
UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION

Starved Rock State Park

(Išbadėjusius Uolus Valstijos Parkas)
VIDURVAKARIŲ STEBUKLINGASI S GAMTOS KRAŠTAS.
Atsidarė nuo Gegužės 1mos iki Spalio 20tai

Ištisai Elektrikinis Kelias
\$1.75 Tiketas į ten ir atgal visą dieną iš Joliet iki Starved Rock 11:00 val. ryto ir 12:30 val. vakaro.
Grijant aplėdžia Starved Rock 5:19 val. po pietų ir Rock Island geležinkelio prietais Chicago 9:40 val. vakare.

Specialiai Buriai
\$1.50 Tiketas į ten ir atgal tuo pačiu keliu buriais iš penkių dešimtų (50) žmonių, ar daugiau.
Elektrikiniu ir Gariniu Keliu
\$2.40 Tiketas į ten ir atgal septintadieniais ir šventadieniais tūpū buriais iš penkių dešimtų (50) žmonių, ar daugiau žmonių suokiamis dienomis. Ar daugiau žmonių galima gauti vartojant paprastą tiktetą į Joliet, Ill. C. & A. A. T. & S. R. ar C. R. I. & P. geležinkeliais.

Rock Island turi paskirtą traukinį iš Chicago 7:30 val. ryto ir 9:30 val. ryto; iš Englewood 7:15 val. ryto ir 9:15 val. ryto, pasiekintį Jolietą, Ill. 8:30 ir 10:00 val. ryto.

\$4.00 Trečiadieniais, šeštadieniais ir septintadieniais kas savaitę nuo Gegužės 15 d. iki Rugpjūčio 30 d. taip pat šventadieniais ir sulygy specialio susitaikymo. Vienos dienos kelionė. Sesios valandos Rocke. Kreipkitės į Chicago Travel Bureau, 117 West Adams St., Telephone Central 3505.
Archer Ave. Stotis.
Norėdami nuvažiuoti į Archer Ave. Stotį, paimk pietų link einantį tramvajų Stas gatve ar Archer Ave., pažymėta "Archer-Cicero", ar persikėl ant šio tramvajaus nuo kiekvienos perkaramųjų linijų.

Artesnėms Žinioms Rašyk:
CHICAGO, OTTAWA & PEORIA RY.
JOLIET, ILL., Arba Telefonuok McKinley 2795

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Taupyk ir Paskolink Pinigus

Dėdei Samui

Jam jie reikalingi Dabar! Jums jų reikės po Karo!

Pirkite Karės Taupymo Ženkličius

Suvenytų Valstijų Valdžios Paranka neša 4% Procenta

Jūs galite pradėti su

Dvidešimts Penkiais Centais

Pirkdami Suvenytų Valstijų Thrift Stamp

Jūsų pactorius, bankierius, arba laikraštis ir daugelis agen turų patiškins jums apie tai, MATYKITE JUOS!

Tai yra Jūsų Priedermė! Tuomi Suėdtydit Gyvastis! Tuomi Laimės šią Karę!

Visiems žingeidu žinoti

APIE KARE

Užsisa kkte knygą, vardu:

"VELIAVOS AKYVAIZDOJE"

Neseniai išėjo iš spaudos garsaus francuzų rašėjo Jules Verne apysaka, kurioje aprašoma baisiausios rūšies kariškos mašinos. Apie vandens vagilių atliekamus darbus. Kaip jie važinėdami savo laive, užpuola kitus laivus apvagia juos ir visą turtą vežasi su savim į namus, kuriuos turi pasistatę po vandeniu. Kaip jie gyvena tikruose palociuose, pastatytuose po vandeniu. Pradėję skaičiuoti tą knygą, Jūs neisit gult iki neužbaigsite.

Mylintieji skaičiuoti, igykite tą knygą, o Jūs ją perskaitysite daugiau negu vieną kartą.

Iškirpe kuponą, idėkite į laišką su doliaru, ir pasiųskite mums šiuo adresu:

"Lietuva", 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

"LIETUVA".

Cia prisimėnū \$..... iz ką malonesite prisijusti man "Lietuvos" išleista knygą; "Vėliavos Akyaizdoje".

Vardas Adresas

Miestas

VIETINĖS ŽINIOS.

GERAI, KUN, PAKALNI!

Pereitą ketvirtą Chicago's ukrainiečiai susaunke mityga "savieninimui visų slavų." Buvo, žinoma, ir lenkai. Šita proga jie ir šaip ir per savo laikraščius mėgina išnaudoti savo naudai—parodyti, kad ir ukrainiečiai prie jų glaudžiasi, kas, žinoma, yra neteisybė.

Apart kiti kalbėtojų šiam susirinkime imk tu ir pasipalioki lietuviui, kun, Pakalniui. Na, šitas kalbėtojas emė ir prisiminė, kad "Lenkija prievara pasisavino sau Lietuvą ir Ukrainą, o vėliau kuomet Lenkija pakliuvo į nelsavę, tai ir lietuvių paskui save nutraukė ten pat."

Lenkų laikraščiai labai neužgandėdinti, kad šis kalbėtojas tokią vėrdio, kuomet lenkai visam pasauliui mėgina apdumti akis savo geradėjystėmis, emė ir pasakė teisybės žodį, primindamas tuomiu ponams lenkams, kad lietuvių gerai supranta, apie ką lenkiškoms gegutėms einasi.

Papeikęs kun, Pakalni už "nemokėjamą susivaldyti," lenkų dienraštis sako:

"Neužsimirskit, ponai Lietuvai, ir zinokit apie tai, kad Lenkija niekam nenori antstiegti savo valdymo [Oi, norėtų, kad tik galėtų]. Lenkai, kaip laisvę mylinti tauta ir dabar už tą laisvę kovojanti, geidžia laisvės ne tik Lenkijai, ar visoms slavams bet visoms tautoms. Taigi bereikalinga yra laimėti, ponai Lietuviai, nes Lenkija kovoja tik už tai, kas yra lenkiška. [Bet bėda tame, kad, anot jų, ir Lietuva yra lenkiška]; ji nenori imti po savo globa ty, kurie už tą globą ją apsjande." [Eikit jūs po biesų sau su savo "globa"].

Gera, ka, kun, Pakalnis tinkamą formą ponams lenkams priminė, kad jie, žurdami į Lietuvą, bereikalingai sau seilių nerytų.

Chicago, I.

Išėjo kariumenėn. Pereitą ketvirtą, gegužio 30 d. išėjo kariumenėn Leonas Miežinis, gerai žinomas tarpe jaunimo Chicagoje, nes per keletą metų darbavosi būrutičiams. Buvo T.M. D. nariu ir Lietuvos jaunimo klubo. Išleisti ji susirinko būrelis pažįstamų iš Chicago ir Racine, Wis.

Kapelionas Jonaitis. Pirmasai Leitenantas, kun, Jurgis F. Jonaitis, pereitą subatą sustojęs Chicagoje, atsilankė taipgi "Lietuvos" redakcijoj.

Leitenantas Jonaitis pasekmingai užbaigė kapelionų kursų Camp Taylor, Louisville, Ky.; gegužio 20 d. gavo Pirmojo Leitenanto rangą ir tapo paskirtas kapelionu prie 89-tos Divizijos Camp Funstone, Kansas valstijoje, kur jis turi statyti tarnystėn birželio 12 d.

Tuo tarpu, gavęs porą savaičių pasilsio, Leit. Jonaitis grįžta atkankyti So. Omaha, kur jis pirmasis klebonavo lietuvių parapijoj.

Kiek mes žinome, Leit. Jonaitis yra vienatinis iki šiol lietuvių kunigas, liuosnoriai pastojus tarnauti Dėdei Samui. Jis tikisi netrukus išvažiuoti į Francuziją.

IVAIRUMAI.

— Pereitą subatą numerį amerikony laikraščio "Chicago Daily News" tilpo ilgokas p. J. Hertmanavičiaus straipsnis apie Lietuvą. Pamatinė straipsnio mintis yra ta, kad Lietuvos gyventojai, nežinint kokiomis kalbomis jie kalbėti, ar kokius kitus skirtumus turėtų, yra ne kas kitas, kai lietuviai, Lietuvos valstybės piliečiai ir kad tokią Lietuvą sudarytų pusėtinai galinga viešpatija.

Lenkų laikraščiai, tai pamatę, pusėtinai pasipurtė: jie mat skaito sulenkėjusius lietuvių lenkais.

aukų, skrdami jas Lietuvos Neprigulmybės Fondui.

Telegramo turinys yra sekančis:

Dirbkite, vyrai, taip, kad ir Vilniuje, Neprigulmybės Lietuvos, greitai susilanktum tokiu pat gražaus Seimo. Lai gyvuoja S. L. A. ir Neprigulmybė Lietuva. Sykiu siunčiam \$75.00 aukų, skirdami Lietuvos Neprigulmybės Fondui. "Lietuvos" Dienraščio Komisija ir Chicagoje Būrys.

Severos Gyduolės ozlaiko seimynos sveikata.

Strėnų Skaudėjimas

Yra vien simptomas draugaujantis kitiems nesmagumams. Tati paprastai paėina nuo kokios nors inkstų arba puslės betvarkės ir reikalauja greitos priežiūros ir gerų gyduolių. Tokiose atsitikimuose mes patariame vartoti

Severa's

Kidney and Liver Remedy

(Severos Gyduolė nuo Inkstų ir Kepenų). Pamėgink ją nuo pertankaus arba nuo skausmingo išsišlapinimo, arba duokite ją vaikams nuo lovos šlapinimo. Ji suteiks palanginimą nuo geitilgės ir skilvis rugštumo ir pašalina tinimą kojų. Pilni nurodymai randasi prie kiekvienos butelės. Kasdieną 75 ct. ir \$1.25. Parsiduoda visur aptiekose.

W. F. SEVERA CO.
RAPIDS, IOWA

KAS NORS APIE KĄ MISLINT.

Jeigu jūs kenčiate dėl vidurių netvarkumo, nevirškinimo, galvos skaudėjimo ir t.t. tuomet tas yra kiekvienam labai asku, kad kad vaistas kuris visiskai išvalys vidurius ir tuom patiu laiku sustiprinta virškinimo sistema turi paluosuoti nuo kančino.

Trinerio Amerikoniško Kartan Vyno Eliksiras susideda iš karčių žinomų medicinoje svarbių žiedų, kurie išvalo vidurius ir raudonojo vymo, kuris sustiprina sistemą. Tai yra garsus vaistas ir jūs busite patenkinti tuomi.

Medikalis mēnraštis rašo gegužio laidinyje: "Tas yra gera, kas išeina iš Trinerio laboratorijū". Kaina \$1.10 aptiekose.

Trinerio Linimentas yra nesulyginamas dėl eumatismo, neuralgijos, strėnų gėlimo, išsinimimuose, nuvargusiomis kojoms ir t.t. 35 ir 65c. aptiekose, per kasą 45 ir 75c.

Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Telefonas ARMITAGE 934

DR. A. J. KARALIUS

Gydo Visokias Ligas.
Ypatingai Užsienėjusius ir Lytiškas.

2121 N. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyven mus virš Aptiekos). CHICAGO.

Phone Canal 5395

J. G. MEZLAISZKIS

Generalis
Kontraktorius ir Namu Statėjas

2123 W. 23rd ST. CHICAGO

"DIRVA"

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis.
Neužsimina barnėmis ne polemikomis.
Taipina daug žinių.
Taipina daug nokiškų ir pamokymų straipsnių.
"DIRVA" verta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuvi.
Tik \$2.00 metams.
Kanadoj ir Meksikoj \$2.50.
Kitose šalyse \$3.00.
Ant pažiuos vienas No. Dykai.
"DIRVA"
2604 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

DYKAI PATRUKUSIEMS

5,000 Kenčiančių Gaus Dykai Išmėginimui Plapao

Nereikalinga Visą Gyvenimą Nesioti Dėverį Truss

Šis duosius padėjimas yra padarytas per šraditį stebuliuojant "visą dieną ir naktį" dirbančios metodos, kuri bus vartojama atitinkamai ir sustiprinimui nesijungusiu mūšaliu ir namų patalynės sušilimui Truss, bei reikale pavojingų operacijų.

MOKET NEREIKIA
Pirmiesi 5000 kenčiančių, kurie atsilauka pas Mr. Stuart, bus išlaista visiškai nemokamai Plapao, be užmokescio, kad davus jiem prorg gerai išmėgint juos. Jūs nieko nemokėsite už tą išmėginimą Plapao ne dabar, ne vėliau.

NEBEVARTOK TRUSS
Taip, nebevertok Truss, nesvarstok jį. Jis savo paties pat senų žmonių padarė ypatybę, kad mo jys žinote, kad Truss vien tik yra neasakanti ramėlių jau sukrypusiai sienai. Ir ta gaisina juos sveikata, nes jis perikladija kraujui hionasi bėriot, kodėl tad jys turėtų jį dėti? Jūs turite rasti raišius kelias, kuri jys galite dykai išmėginti.

VARTOTOS DVEJOJAM REIKALUI
Pirmas: Pirmiausia ir svarbiausia dėtis PLAPAO-PAD yra nepasitaisyti laikyti prie nusilpnutą mūšaliu gydančį įtaisą taip vadina Plapao, kuris yra sukuriamas pagal vidale ir palmas drauge su inercinčiais medikaliais masės yra skirtas padidinti kraujo judėjimą. Atgautas mūšaliu šis pastatys jys spėkos, bei tamprumo. Tuomet ir tik tuomet galite tikėtis trulio prapinimo.

Antras: Pats hadamas padaryta limoncin, kad sualiktis nuo slankiojimo paduklėms, yra prirodes, esą svarbiu dalyku šimkintime patrukimo, ko Truss negali padaryti.

Sinias jaunų jys senų žmonių padarė ypatybę, kad sualiktis nuo slankiojimo paduklėms, yra prirodes, esą svarbiu dalyku šimkintime patrukimo, ko Truss negali padaryti.

UžUOLATINĖ DIENOS-NAKTES VEIKIMĖ
Pastebėtina ypatybė PLAPAO-PAD gydyto yra ta, kad subgpinamai į labai trumpą aiką aplaikomos pasekmės.

Tas yra todėl, kad veikiant yra nepalankios aplinkybės, kurios išsivysto per 24 valandas. Nėra neparankumo, nesmagumo, nei skaudėjimo. Dar anet to minutė po minutės, kuomet jys atlieka dienos savo darbą—dagi ir mlegant šis stebuliuojantis gyduolė nematomai teltia jys vidurių muskuliams naują gyvybę ir stiprumą, kurie jiem yra reikalingi, kad pridėdami atlikus jiem pavertę viduriu—užlaikymo vidurių savo vietoje, be pagelbos truss, bei kitų jam panašių.

PLAPAO-PAD IŠAIŠKINTA
Principas, kuriuo pasireiškiant Plapao-Pad veikia, gali būti išaiškintas, pateiktas dūre stinadiu išlaikant ir skaitant skaitinį šildytą.

PLAPAO-PAD yra padaryta iš stiprios, išatpamas materijos "P", kuri yra pritaikyta prie kuno kreivėjimo ir visiško smagumo jį dėti. Jo vidura yra limpanis (nors dūz skiriasi nuo limpanio plasterio), kad apsaugotų paduklę "B" nuo slankiojimo ir pasitraukimo nuo tam tikros vietos.

"A" yra padidintas PLAPAO-PAD galas, kuris prispaudžia sunkulius, nusilpnėjusius mūkalus, kad jys sualiktis nuo vis tobn besislinkimo.

Kuomet silpni mūkalai atgauso savo stiprumą ir tamprumą, kraujas, pavojingai išlaikant mūkalus, ir tuo būdu sloginantis neapgrįžtamai pranyksta.

Ir jys atgausite savo smagumą, gyvumą, energiją, stiprumą.

Ir jys stradiate ir jaučiate geriau visą savo kūną ir jys draugai patelmia jys patelmia patelmia.

Tuomet jys žinote, kad jys trulka yra perimtas ir jys širdingai dēlavote man už stiprą paraginimą priimt DABAR šis stebuliuojantis dykai Plapao su pradėta Mr. Stuarto 48 puslapių knyguotė apie patrukimą, tabi nandis informacijas apie būdą, kuris buvo apdoravotas aukštia modaliu Ryme ir su diplomu Grand Prix Persijaie, kuris bus rankose kiekvieno kenčiančio nuo šio baisaus užgavimo. Jeigu jys turite patrukimą, drauge, pasakykite jam apie šį didelį pasilų.

5,000 skaitlytųjų galės gaut šį išmėginimą dykai. Atsiliepimas, yra žinoma, bus perveiktas. Kad netapt apvilti, rašykite DABAR.

SIUSK KUPONA SIANDIEN Į PLAPAO LABORATORIES, Inc.
Block 2918 St. Louis, Mo.
Dykai Išmėginimui Plapao ir Mr. Stuarto Knyga apie Patrukimus.

Vardas
Adresas
Grįžtantį kras atneš dykai Išmėg. Plapao

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems didžiausią savaitraštį
"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
įsteigta 1886 m.
„Vienybė Liet.“ privalo skaityt kėikvienas lietuvis ir lietuvišė.
„Vienybė Liet.“ talpia mokslisk ir pamokinančius straipsnius.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienyose Valstijose...\$2.00; pusei metų \$1.00.
Kanadoje.....2.50; pusei metų \$1.25.
Kitose viešpatyistėse.....3.00; pusei metų \$1.50.
Pažiū jimui siunčiame vieną numerį dovanai, ir knygu katalogą.
DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ VISOKIŲ KNYGŲ.
"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120-124 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

LIETUVI!

ATMINK SAVO VARGSTANČIUS TEVUS, BROLIUS IR SESERIS LIETUVOJE. JIE TEN KENČIA BADA-ŠALČIUS, O TU ČIA ESI APSIVILKęs IR SOTUS. Ankauk jiems per Centralį Komitetą, kuris greičiausiai pasiūnčia pinigų į Lietuvą, ir įsirašyk į nuolatinį Lietuvos Šelpėjų skaitlį.

Iškirpk šį Kuponą ir įrašęs kas reikiąsių su savo Anka į Komitetą šiuo adresu:

THE LITHUANIAN CENTRAL COMMITTEE
200 Fifth Ave. New York City

Siunčiu \$ _____ aukų nukentėjusiems nuo karės. Prie to prisižadau kas mėnu aukant per Centralį Komitetą po \$ _____, pakol tik bus reikalus šelpiti mūsų viengencius Tėvynėje.

Parašas
ir
Adresas

Phone Canal 5395

Mokykis Francūzų Kalbos

Užsirašyk "Amerikos Lietuvį", kuriame rasi geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eliu

Taipgi dabar ką tik prasideda Francūzų Kalbos Lekcijos, labai naudinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatingai jauniems, kuriems gal ateis Francūjoj buti, visiems kareiviams naudinga užsirašyti "Amerikos Lietuvį" \$2.00 metams.

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

REMEMBER THE DAYS
SUNDAY ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY ALL MEALS WHEATLESS
TUESDAY ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY ALL MEALS WHEATLESS
THURSDAY ONE MEAL WHEATLESS
FRIDAY ONE MEAL WHEATLESS
SATURDAY ONE MEAL WHEATLESS

FOOD WILL WIN THE WAR

FRIDAY ONE MEAL WHEATLESS

EAT CORN SAVE WHEAT

UŽSIRAŠYTI "AMERIKOS LIETUVI" \$2.00 metams.

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

REMEMBER THE DAYS
SUNDAY ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY ALL MEALS WHEATLESS
TUESDAY ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY ALL MEALS WHEATLESS
THURSDAY ONE MEAL WHEATLESS
FRIDAY ONE MEAL WHEATLESS
SATURDAY ONE MEAL WHEATLESS

FOOD WILL WIN THE WAR

FRIDAY ONE MEAL WHEATLESS

EAT CORN SAVE WHEAT

UŽSIRAŠYTI "AMERIKOS LIETUVI" \$2.00 metams.

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Koncertinų Išdirbystė

Pearl Queen Koncertina

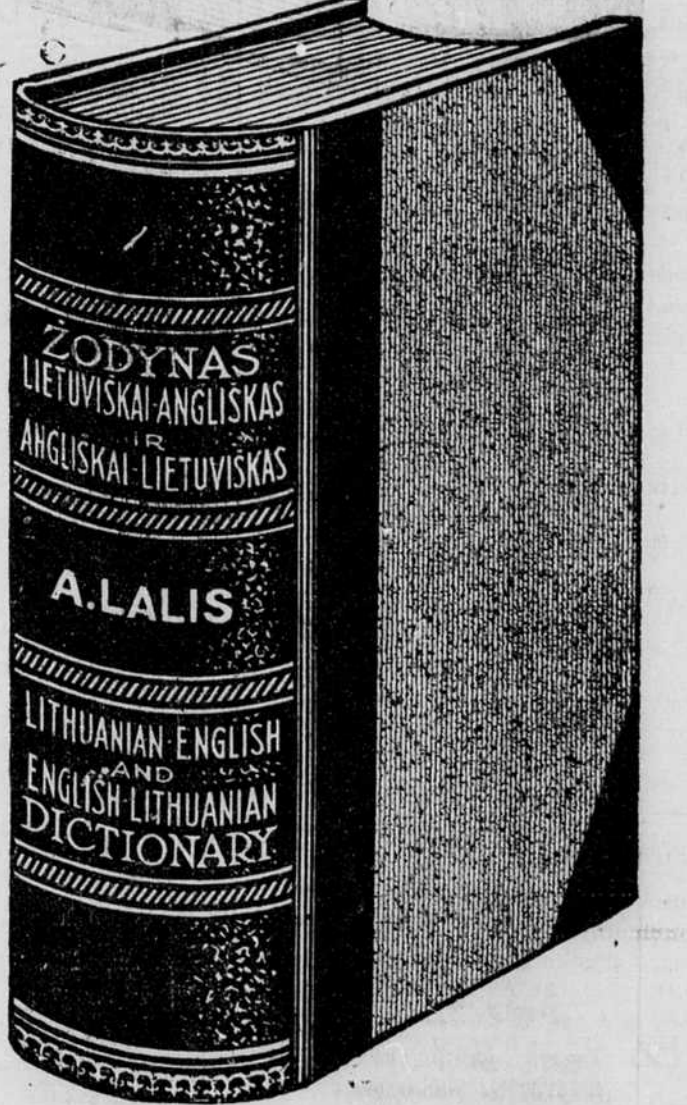
Nemokėk Pinigus Bereikalo
Musų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoje
Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Masinėlių laikams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, slubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystės, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prišius trijų centų krasą-ženklį gaus kataliogą veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Telephone Drovers 7309

Ne vienas svetimtautis yra klausęs Jusų:
Kas Yra Lietuviai
Ar Jūs Galėjote Jam Atsakyti

„Gaugeliui lietuvių truksta anglų kalbos, idant atsakius į tą klausimą. Todėl kiekvienas išmintingas lietuvis turėtų išmokti bent tiek angliskai, kad galėtų kalbėti ir kiti suprastų jo kalbą. Geriausias būdas išmokti yra per žodyną, kuriame yra išaiškinta angliški žodžiai lietuviškoj kalboj. Tą viską jys rasite šiame šaltinyje, "Lietuvos" išleistame žodyne.

ŽODYNAS

yra vieninteli,
vadovas, su
kurio pagalba
galima labai
trumpu laiku
išmokti angliškai
kalbėti

Išmokite iš jo vieną žodį kasdien. Arba, sakysime, du žodžius, kas yra visai lengva. Pabaigoj metų turėsite 700 žodžių apyvartai. Jau tada gerai suprastė kto kalbą, ir patį galėsite savo mintį išreikšti be jokio kėblumo, kad kitas galėtų suprasti. IR TAI GALITE PADARYTI NAMIE. Nereikia niekur važinėti. Knyga aplanko jys, o jys vakarais semiate iš jos sau reikalingus žodžius, išaiškintus savo ločnoj kalboj.

Žodynas yra pilnoj skuroj apdarytas, o kaina tikrai \$7.00. Pusės skuros apdarais tikrai \$6.00.

Už tuos pačius pinigus knyga orisiunčiama tiesiog į namus.

"Lietuva", 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

"LIETUVA".

Čia prisiunčiu \$.....už ką malonekite prisiųsti man "Lietuvos" išleistą ŽODYNĄ.

Vardas Adresas

FOOD WILL WIN THE WAR

FRIDAY ONE MEAL WHEATLESS

EAT CORN SAVE WHEAT